

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.
Telefonszámok: T. 242—49, T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG LAPJA

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

PEBLAKY GYÖRGY.

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 36 f.
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 52. szám.

Vasárnap, december 25.

PÁSZTOROK IMÁDÁSA

Rodolfo Ghirlandajo középkori festő munkája a budapesti Szépművészeti Múzeumban.

(Első fényképész felvétele.)

Kétféle karácsony.

Írta: Schandl, Károly dr. földművelésügyi államtitkárság.

A hajótöröttek érezhetik csak úgy magukat a mérhetetlen óceánon, mint karácsony estéjén az a sok csalódott szegény ember, aki a nagyvárosba vándorolt falujából könnyebb és jobb életet keresni. Valamikor Amerikába özönlött úgy a falu népe, de az új világ lezárta már sorompóit a boldogságkeresők előtt. Ott is nagyon sok rózsás álom foszlott szét a bányák és kohók gyilkos levegőjében. Most a fővárosba vándorlás indult meg s naponta százával tódul a falu népe a gyárkémények világába.

Eleinte kábitja a bevándorlót a sok csillogás, zajló forgalom és lármás mulatság, de hamar jön a csalódás, nélkülözés és nyomorúság. A városban sem szórják az állásokat két kézzel s még nehezebb is a megélhetés, mint a faluban. Sok reménykedő falusi ember lett már áldozata a fővárosi láznak. Csak itt látja, milyen más a nagyváros, mint a falu.

A faluban nincs ragyogó villanyár s pompázó látványosság, de több a szeretet és melegség. Faluhelyen mindenki ismeri s köszönti egymást. A nagyvárosban idegenek egymáshoz az emberek. Az aszfalton elolvad a hó, de a szívek nem engednek föl. Falun az Isten háza a legnagyobb épület. A harang szava minden házba behalatszik. Imádkoznak az emberek. A nagyvárosban elnyomja a harangszót a vásári zaj s az utca lármája. A villamos csilingelését hallod, de a harang szavát nem. A bankok és mulatók a legmagasabb épületek. Falun a földszintes házak fehérre meszelték s bennük az emberek lelke is tiszta. A világvárosban a gyárkémények ontják a füstöt s nemesak a házak falát, de az emberek lelkét is bekormozzák.

De ha soha sem hiányozna az elhagyott falu, karácsony estéjén megrázó érzés vesz erőt a főváros hajótöröttein, akik faluról jöttek föl keresetért, boldogulásért. A szenes pince rideg félhomályában, ahol a patkányok futkosása szakítja meg csak a félelmetes csöndet, még gyötrőbb a szeretet hiánya. De lélekölő a lebujszók, vagy füstös csapszékek borgőzös levegőjében is a szent estét megérni.

Hányan vannak a hajótöröttek, akik ezen az estén, ezen a napon nehéz szívvel gondolnak a falura, a falusi karácsonyra?! De más is az, mint a városi! Fehér hólepel alatt a határ. A madarak is behúzódnak a rozsmaringós házak közé. Minden ház ablakából lámpafény sugároz. Az ünnepi kalács illata fogadja a látogatót. Az utcán a betlehemesek sietnek, hogy házról-házra köszöntsék a családokat. Az iskolában, vagy a népházban pásztorjátékok mulattatják a lakosságot. Aztán éjjel felé megszólalnak a harangok. Kinyílik a templomajtó s a gyertyafény szelid fénykévéje árad ki az éjszakába, melynek csöndjét csak az orgona és a templomi ének töri meg. Mindenfelé ismerősök, jó barátok, rokonok, testvérek és szülők. Melegség és szeretet vesz körül. S a nagyváros falusi hajótöröttje fülében megesendül kis faluja harangjának a szava s szemébe könny szökik: áldodik arról a szebb karácsonyról, a falu meleg karácsonyáról. Ez az egy este, mikor a falusi harangszó még a városba is elhallatszik s azt mondja: Vissza a faluba! Vissza a karácsonyi szeretet melegéhez!

Az idej karácsony fölveti a régi jelszót: Vissza a faluba! De hogy ezt az új aranykeresők, akik bizony nem is arany, csak betevő falat után szaladnak, megszívleljék s megszünjön a városba vándorlás, sürgősen hozzá kell látnunk a falusi élet bajainak vizsgálatához. Valami baj van a faluban, hogy annyian hagyják el. Meg kell tudni a bajokat, hogy hozzá foghassunk a gyógyításhoz. Elég volt a nagyvárosok délgetéséből, az elhanyagolt falu talpraállításán a sor. A falusi életet szebbé és jobbá kell tenni, hogy senki se vágyódjék ott hagyni s megszünjön a városbaözönlés.

Örömmel üdvözljük a községek országos kongresszusának a hírét, mely szerint az ország összes községei összegyűlnek március elején Budapesten, hogy a falusi élet bajainak orvoslásáról tanácskozzanak. A „Faluközségek Országos Földművelésügyi Szövetsége”, mely a kongresszus megrendezésére vállalkozott, az egész ország társadalmának elismerésével találkozik életrevaló cselekedetével.

Mi boldog karácsonyt kívánunk a magyar falvak jóra való népének azzal, hogy a boldogságból a hétköznapokra is több jusson, mint eddig jutott.

Makkal álmodoznak.

Az Egységes Párt értekezletén Erdélyi Aladár képviselő, akinek a szövetségi gondolat iránti rokonszenve közismert, szóvá tette az Iparosok Országos Központi Szövetkezetének a veszteségeit s a köztisztviselők szövetkezeténél történt végkielégítések ellen is kifogást tett. A liberális lapok azonban sietnek kihasználni a felszólalást s már arról álmodnak, hogy a Hangya és az Országos Központi Hitelszövetkezet „gazdálkodása” keltett nagy „felháborodást!” Hát mi jól tudjuk, hogy liberális honfitársainknak nem is az iparosok központi szövetkezete fáj, de nagyon keserűen fognak csalódní, ha azt hiszik, hogy az OKH vagy a Hangya ellen bármi komoly „leleplezést” föl tudnak hozni. Mindkét agrár szövetkezeti központ teljes sikerrel dolgozik, veszteségmentesen, sőt eredményesen zárja esztendőjét. Csak az OKH-nál, a törvényhozás hozzájárulásával igenis volt állami üzletrészjegyzés, ami csak a földművelő nép érdekében történt. De napról-napra javul az arány a szövetkezeti és állami üzletrészstőke érdekében. Minden országban így történt s a kormány követett volna el súlyos mulasztást, ha a pénz elértéktelenedése, szóval nem a szövetkezetek hibájából történt tökeveszteségek idején — épúgy, mint a többi államokban történt — segítségére nem siet a szövetkezeteknek. Az agrárszövetkezeti központok ma félannyi személyzettel és sokkal kevesebb üzleti költséggel dolgoznak, mint a békében. Ne sajnálják a liberális oldalon ezt a kevés állami támogatást, mely egyébként is hitel formájában történt az állam részéről, mert a kigazda- és földművestársadalom elég erős még arra, hogy Sándor Pálék álmainak megvalósulását megakadályozza s megvédje saját szövetkezeteit. Hogy pedig a szövetkezetek térjenek vissza az önségély alapjára, jól tudják s erre is töreksenek. De mikor a Jegyintézet útján a liberális nagybankok a valorizálatlan kölesönökből százszor-ezerszer annyit kaptak, mint az agrárszövetkezetek, akkor nincs joguk támadni a szövetkezeteknél történt állami üzletrészjegyzést.

„Amit az erdő mesél” előadása Hódmezővásárhelyen.

A hódmezővásárhelyi külterületi, Cinkusi Kigazda Kör műkedvelői november hó 27-én kitünő sikerrel adták elő az „Amit az erdő mesél” című népszínművet. A rendezés és betanítás fáradságos munkáját Nagy Mihály kereskedő végezte.

(Beküldte Hajdú József Orosháza-ról.)

Ki miért ugat?

Egyik demagóg újság fölhívta olvasóit, hogy írjanak Mayer János földművelésügyi miniszternek minél több levelet, hogy az ebadó tervezett fölemelését ejtse el. A fölhívásból kéri a célzat. A földművelésügyi minisztert akarta népszerűsíteni az illető újság, mint, aki az ebadót emelni akarja. Azzal viccelt, hogy írjanak a miniszternek, hogy nagyon drága lesz a kutyaugatás. Hát célt tévesztett lapársunk. Az ebadó fölemelését pénzügyi oldalról javasolták, hogy a mételykór s más állati járványok elleni védekezésre több fedezet legyen. Mayer János annyira nem erőltette az ebadó fölemelését, hogy rögtön le is szállította. De ha már arról van szó, hogy mennyiért ugatnak a kutyák, mi is megkérdezzük lapársunkat, hogyan mennyi új előfizetés reményében — izgatott?!

Reuma, köszvény, csusz

ischias és minden meghülésből eredő izületi fájdalom esetén legjobb a

Kriegner
féle

REPARATOR

Minden patikában kapható, de csak az itt látható eredeti csomagolásban.

Ara 1 pengő 60 fillér

A REPARATOR 40 év óta úgy ismerik, mint a legjobb bedörzsölőszert, amely sok ezer emberen segített. Olyanok, kik hosszú ideig szenvedtek kínzó hasogatásban, szaggatásban, meghülésből származó fájdalmakban és egyszer próbát tettek a Reparattal, nem győzik eléggé dicsérni jótékony hatását. A Reparatort ritka növények alkatrészeiből készült, amelyek a meleg földrészekben teremnek.

A Reparatort a legrövidebb úton, a bőrön keresztül jutrat komoly és kipróbált gyógyanyagot a beteg testrészebe. Nem rontja a gyomrot, nincs káros mellékhatással a szívre.

A Reparatort bedörzsölés után jóleső meleg keletkezik, a fájdalmak hamarosan enyhülnek, majd egészen elmúlnak.

Főraktár: Kriegner Gy. gyógyszerész,
Budapest VIII/7 Calvin-tér, Baross-utca sarok.

Rothermere lord.

Ezelőtt félévvel még halotti csend, az ismeretlenség közönye ölelte át, borította el a külföld előtt a magyar igazságot. Félévvel ezelőtt a francia, az angol, az amerikai közvélemény még nem tudott semmit a magyar igazságról, vagy ha tudott is, abban nem volt köszönet. Azt tudta, amit a Balkán külügyminiszterei hirdettek, hogy a tót, a rutén, az oláh, a rác Trianonban végre felszabadult az ázsiai pogánysággal határos, ezeréves magyar elnyomás alól. Azt tudta rólunk London, Páris, Newyork, hogy itt a nemzetiségek vérét szitta, itta Szent István nepe, hogy nem polgárai, hanem rabslolgái voltak ennek a hazának azok, akiknek anyanyelve nem volt magyar.

Hiába volt minden: ellenségeink úgy megszervezték a bennünket gyalázó külföldi propagandájukat, hogy a kultúrnemzetek figyelembe se vették, észre se vették a külföldi magyar hírszolgálat tiltakozását.

És félévvel ezelőtt egyszerre csak a rémület csendjébe parancsolta a kisantant külföldi csahosait egy angol férfiú szava.

Félévvel ezelőtt... Uj nevet tanult megismerni a magyarság és egy új jelszó csengését ismerte meg a nyugat közvéleménye. A név *Rothermere* lordé volt és a jelszó az ő jelszava: *Justice for Hungary! A magyar igazságért!*

A világ egyik legkomolyabb, legnagyobb, legelterjedtebb napilapja, a milliós példányszámban megjelenő *Daily Mail* írta vezető cikke címül a *Justice for Hungary!*-t és azóta felfigyelt a világ csonka hazánkra és azokra a véres, embertelen sérelmekre, amelyek annyira megdöbbentették, annyira felháborították az angol lap-

királyt, hogy megindította nagyszerűen szervezett, széles vágányokon vezetett, nemes harcát a magyar igazságért.

— *Magyarország helye a nap alatt!* — ez volt a *Daily Mail* revíziós akcióját bevezető első cikkének címe és az első cikk megjelenése óta megmérhetetlen az, amit *Rothermere* lord a mi igazunkért tett, igazunk megismeretetésével és mindenekelőtt azzal, hogy mindig tárgyilagos és sohasem fellengős cikkeivel rokonszenvenessé tette hatalmas nemzete előtt a maroknyi magyart. A *Daily Mail* szava súlyt jelent a világ közvéleménye előtt is és már hónapok óta nem mulik el hét, hogy mindig a lap egyik legelőkelőbb helyén, meg ne jelenne az új jelszó: *Justice for Hungary!*

És *Rothermere* lord nemcsak lelkesen, de alaposan is végzi munkáját. Először azokat a jogi, történelmi, földrajzi és néprajzi igazságtalanságokat teregette egymillió közönségének szeméi elé, amelyek *Csehszlovákia* részéről érték *Magyarországot*. Nyílt levelet intézett *Beneshez*, a kétszínűen ravasz cseh diplomatához és határozott szóval követelte tőle a nyílt színvallást. *Benes* dadogó bujószkával próbált kitérni a válaszadás elől és *Rothermere* lord ott, a *Daily Mail* világnívánossága előtt érte el első pozitív sikerét. Nem elégedett meg azonban ennyivel, hanem kiküldte munkatársait, hogy saját szemükkel lássák és saját fülükkel hallják azokat a sérelmeket, amelyekről az elnyomott magyarság ezernyi jajjal sóhajtozott.

És féltve és megdöbben az egész kultúrvilág attól a fürtelemtől, attól a gyalázatosságtól, amelynek részese a megszállott Felvidék magyarja, tótja. Megdöbben attól a minden balkáni terrort, panamát felülmúló rabslolgatartástól, amellyel színmagyar városok, falvak, járások lakossága felett basáskodik egy-egy cseh zsupán, járási főnök és a legionisták mohó hada.

Rothermere lord az angol-szász faj szívósságával, erejével és alaposágával dolgozik tovább a magyar igazságért. Ma kint van Amerikában és ott hirdeti, hogy nincs addig béke Európában, amíg a közép-európai helyzetet nem tisztázzák a magyar igazság alapján. Nincs addig béke, nyugalom, nem tud szabadulni az új háború rettenetes veszedelmétől az egész világ, míg nem hozza helyre azt a bűnt, amelyet Trianonban követelt el egy bátor nemzet s önmaga ellen.

... És mi, megtépett, megrugdalt magyarok, karácsony szent ünnepén nem szentelhetjük meg jobban és szebben a mi, még ma szomorú magyar karácsonyunkat, minthogy nagy-nagy hálával, szeretettel, bizakodással fordulunk *Rothermere* lord, a mi nagyszerű, önzetlen barátunk felé, aki a barát meleg szavával hirdeti, üzeni nekünk: a Trianon elleni harc csak akkor érhet termő eredménybe, ha az ő munkáját a maga acélos erejével és egységével segíti a józan, öntudatos magyar élet is!

Az angol királynő legújabb arcképe.

T. Knowles Arthur, neves angol festőművész, mostanában fejezte be az angol királynőről készült mesteri munkáját. Képként a művészt és a képet ábrázolja.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Tárgyalják a valorizációs javaslatot.

A Ház szerdai ülésén befejezte a büntetőnovella tárgyalását s azt általánosságban és részleteiben is elfogadták. Napirend szerint ezután elfogadták a képviselői illetmények rendezéséről szóló javaslatot, továbbá a valorizációs perekre vonatkozó határidőmeghosszabbításról szóló javaslatot is.

A képviselőház csütörtöki ülésén váratlanul áttértek a valorizációs javaslat tárgyalására. *Bud* János pénzügyminiszter hosszú beszédben indokolta meg, hogy miért hozta ezt a javaslatot a Ház elé. Szerinte soha szomorúbb törvényjavaslatot nem képviselt még pénzügyminiszter, de az ország talpraállása érdekében meg kell hozni még azt az áldozatot, hogy ezt a javaslatot elfogadják. Nem le-

Grayson kisasszony,

aki kétszeri sikertelen kísérlet után harmadszor is vállalkozni akar az Óceán átrepülésére.

hetett a valorizációt végrehajtani, mert az ország gazdasági egyensúlyát alapjában ingatta volna meg. Ha megindulnánk a valorizáció útján, olyan hatalmas lavina indulna meg, melyet lehetetlen volna feltartóztatni. Rámutatott arra is, hogy milyen hatalmas beruházásokra van szükség úgy ipari, mint gazdasági és kulturális téren. *Négyszázezer hold föld áll víz alatt és hihetetlen összeget fog felemészteni a lecsapolási munkákat. Már pedig mi a magyar földből akarunk élni, mondotta a miniszter, meg kell tehát adni a földnek azt, amire szüksége van.* A vita folyamán Sándor Pál támadta élesen a javaslatot, kinek vádjaira Bud János pénzügyminiszter ugyancsak nagyobb beszédben válaszolt. A javaslat tárgyalása át fog terjedni a Ház januári ülésnapjaira is.

Bethlen beszéde a külügyi bizottság ülésén.

A képviselőház külügyi bizottsága pénteken délután ülést tartott és azon Walko Lajos külügyminiszter ismertette az erdélyi diákszavargásokat. Bejelentette, hogy a kormány Hajnal László nevű magyar állampolgár súlyos bántalmazásáért hivatalosan megtorlást és kártérítést követel. Néhány felszólalás után Apponyi Albert gróf mutatott rá arra, hogy megérti a kormány tartózkodó álláspontját az erdélyi eseményekkel szemben, majd Bethlen István gróf miniszterelnök jelentette ki, hogy a magyar kormány még a látszatától is tartózkodik annak, hogy túllozza az erdélyi események jelentőségét, *nehogy egyes külföldi körök azt higgyék, hogy magyar propaganda céljait szolgálják a zavargásokról szóló hírek.* A magyar kormány el van szánva arra, hogy a civilizált világ elé tárja az események hiteles történetét és felhívja rájuk annak figyelmét. Ami a békerevizio kérdését illeti, kár volna azt hinni, *hogy maga az igazság elegendő arra, hogy a békerevizio gondolatát valóra váltsa.* Bizonyos időnek elmúltával eljutunk odáig, hogy a revizio gondolatát fel lehet vetni. Ezután Walko Lajos külügyminiszter hangsúlyozta, hogy sem a miniszterelnök részéről, sem az ő részéről nem hangzott el olyan kijelentés, mely a *Nyugatmagyarországról való végleges lemondást foglalta volna magában.* Az osztrák kancellár ilyen kijelentését csak azért nem cáfol-

tuk meg kifejezetten, mert tekintettel voltunk a jó szomszédi viszonyra. Ezt az alkalmat azonban felhasználja arra, hogy az osztrák kijelentésekre világosságot derítsen.

Schandl Károly ünneplése az Egységes párt értekezletén.

Az egységspárt Almássy László elnöklésével csütörtökön értekezletet tartott, melyen Berky Gyula szólalt fel, ki meleg szavakkal mutatott rá Schandl Károly államtitkár érdemeire abból az alkalmából, hogy *hat esztendeje tölti be a földművelésügyi államtitkári tisztelet.* Különösen kiemelte Schandl Károlynak azt a jellemvonását, hogy *egész politikai pályafutása alatt mindenkor az ellentétek kiegyenlítésére törekedett.* Rendkívül jelentős szerepe volt az egységspárt létrehozásában s *hivatalában mindenkor a tudás és a szorgalom jellemezte.* A párt érzelmeinek adott kifejezést, amikor a hatusztendős önzetlen munkásságért nagyrabecsülését fejezte ki. Almássy László, a párt elnöke, válaszolva Berky felszólalására, kijelentette, hogy a párt magáévá teszi az elmondottakat és *szívből üdvözlözi ez alkalomból Schandl Károlyt.*

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Az oláh diáklányok magyar kisgyermekeket a Szamosba akartak dobni.

A múlt héten megírtuk, hogy néhány erdélyi városban az oláh diákok hogyan fosztották ki a magyar üzleteket és hogyan tüntettek furkósbotokkal, sőt késekkel is az erdélyi magyar lakosság ellen. A példátlanul brutális támadásnak diplomáciai következményei is lesznek, mert Nagyváradon az oláh diákok több magyar lakoson kívül *véresre verték Kellen amerikai kapitányt, az amerikai keresztény diákegyesületek nagyváradi megbízottját is.* Az Egyesült Államok bukaresti követe ezzel kapcsolatban *erélyes tiltakozó jegyzéket nyújtott át a román külügyminiszternek.* Néhány nappal a véres események után az oláh kormány úgy akarja feltüntetni a dolgot, mintha helytelenítene a rombolásokat és a magyarság bántalmazását. Az oláh rendőrség egyik vezetője felkereste Bethlen György grófot, az erdélyi magyar párt elnökét és kijelen-

Sternberg

hangszergyár
Budapest VII, Rákóczi-ut 60
Beszélőgépek árai 3 lemezzel

Beszélőgép

P 25.-
erősebb
P 50.-

Koffer beszélőgép

erős,
mesés hangu
P 60.-
még finomabb P 100

Hegedű

16 hangu
P 12.-
még finomabb P 26.-
játékhegedű P 4.-

Verkli

P 30.-
erősebb P 45
zenélő-
baba P 10.-

Harmonika

mesés, orgonahangu
P 12.-
3 váltós P 16.
2 soros P 40

Gitár

P 20.-
remekhangu
P 40.-
Mandolin
P 20.-

tette előtte, hogy a román kormány megtett minden intézkedést a zavargások ismétlődésének megakadályozására. A román kormány kétségbeesett igyekezettel szeretné elűntetni azokat a nyomokat, amelyek a rabló diákhordák pusztításai után maradtak vissza. Tekintettel a rengeteg összerombolt üzlethelyiségre és betört kirakatüvegre, valamint lakásablakra, az oláh hatóságoknak ez a törekvése nem sikerülhet könnyen. A rombolások mindenestre megingatták az oláh kormány helyzetét, annál is inkább, mert az erdélyi események a külföldi lapokban is éles visszhangot keltettek. A bukaresti hadbírósg megkezdte az erdélyi véres rombolások miatt megindított perek tárgyalását. Az első napon tizenegy diákvádolt kerül a haditörvényszék elé, valamennyit idegen vagyon tárgyak megrongálásával, rablással és lopással vádolják. A megindított vizsgálattal kapcsolatban csak most derült ki az a felháborító tény, hogy az oláh diáksörselek berontott a kolozsvári előregedett iparosok menházába is, ott mindent összetört, majd véresre vert egy nő/csanéves tehetetlen agostyánt. Az oláh diákleányok pedig lemoshatatlan szégyenére az oláh nőknek, valóságos vérengző gyónvörisséggel romboltak, raboltak és szurkáltak. Sőt hogy minél nagyobb fájdalomt szerezhesseken a magyar asszonyoknak, két-három éves magyar gyermekeket cipelték el magánlakásokból, a gyermekük után sikoltozó anvákat pedig azzal ijesztették, hogy a kisdédek a Szamosba dobják. Két angol újsáíró, aki az erdélyi magyar városokban történt rombolásokról személyesen gyözödött meg, olyan nyilatkozatot tett, hogy az oláhok pusztítása súlyosabb és rettenetesebb, mint ahogyan el lehetett képzelni.

Magyar tiltakozás a cseh szenátusban.

Mint Prágából jelentik, a szenátus költségvetési vitájában felszóllalt Grosschmiedt magyar keresztényszocialista szenátor, aki rámutatott arra, hogy a csehek által megszállott Felvidéken a magyarországot a leonarovák elnuomatásban tartják. A Felvidék és az Erdős Körnátok lakosságának egubermada magyar, méoís a miniszterelnök a költségvetési bizottságban tartott beszédében a cseh és német nemzet egymásra utaltságát hirdette, a magyarokról azonban szándékosan megfeledkezett.

Mussolini az olasz-francia viszonyról.

Mussolini olasz miniszterelnök az olasz minisztertanács legutóbbi ülésén nagy beszédet mondott az olasz-francia viszonyról. Az összeköttetést Franciaországgal szemben kedvezőnek ítéli. Ezenkívül kijelentette, hogy Olaszország semmi olyan nem kezdeményez, ami bármiképpen megzavarná a világbékét. Mussolini kijelentését nagy érdeklődéssel kísérték és tárgyalták a külföldi lapjai, de különösképpen Franciaországban keltett meannagytató hatást, mert — mint köztudomású — a francia politika évek óta reszket az olasz terjeszkedési törekvésektől.

Véget ért a Népszövetség ülészaka.

A genfi Népszövetség decemberi ülésését befejezték. Az ülészak magyar szempontból csak bizonyos közvetett eredményeket hozott, ellenben a legfontosabb kérdést, az oláh-magyar birtokperek kérdését ismét a tavaszra halasztották.

MEZŐGAZDASÁG

Angol húsertések térfoglalása és a hússüldők takarmányozása.

Írta: Weszely Mihály.

Évtizedek óta ajánlja a mezőgazdasági irodalom, hogy az angol húsertések tenyésztésére fordítson gazdaközönségünk nagyobb gondot, mert egészen bizonyos, hogy ezek segítségével nagyobb jövedelmet lehet elérni, mint a hazai mangalica sertésekkel. Utóbbi években azonban e téren is jelentékeny változás állott be s az ország nem egy vidékén ma már a kiszgázdák is angol húsertéseket tenyésztnek és az eredményekkel nagyon meg vannak elégedve. Nem is lehet ez másképp, tudva azt, hogy egy yorkshire koca évente legalább 16—19 darab malacot nevel fel, ami egymagában is olyan nagy bevételt eredményez a kiszgazda javára, amit más úton-módon pótolni egyáltalában nem lehet. Képzeltető-e valami szebb és hasznosabb dolog a kiszgazdára nézve, mintha udvarán egy olyan yorkshire koca van, amely egyszerre 8—10 darab malacot szoptat ki és nevel fel s ezt évente kétszer megcsielekzi? Természetes azonban, hogy ez a 20 malacot felnevelő koca, táplálékot nem nyújtó legelőn elvesztí szapor.ságát, mert nem képes kellő mennyiségű táplálékkal ellátni malacait.

Az ilyen angol sertésekkel egészen másként kell bánni, mint a magyar mangalicával szokás. Ezt nem lehet száraz, kópár legelőre kicsapni, hanem otthon, az istállóban s az udvarban kell egész nyáron tartani, mert az ilyen sertés is képes ugyan legelni, de ennek csak lucernát, lóherét termő legelők felelnek meg, melyek a majorhoz vagy a lakóházhoz közel fekszenek. Miután pedig a kiszgazda ilyen, a lakóházhoz közelfekvő jó legelővel nem igen rendelkezik, arról kell gondoskodni, hogy kocáját s azok malacait az udvaron tartsa s ott lássa el zöld lucernával vagy lóherével. Télen pedig okvetlenül nagymennyiségű répára van szüksége az ilyen kocának, amelyből legalább 6 kg.-ot kell neki adni, e mellett pedig állandóan szemes takarmányokon is kell tartani. De mind e kiadások elenyészően csekélyek ahhoz a nagy bevételhez képest, amelyet évi 15—19—20 darab malacal a gazda elérhet.

Térjen át tehát a kiszgazda a yorkshire sertés tenyésztésére s táplálja azt olyan gondosan, hogy csakugyan megadhassa azt a nagy jövedelmet, melyet e sertéstől várunk.

A hússüldőt rendszerint tizheti szoptatás után választják el, amikor testsúlya 15—20 kg. körülül. Ezzei a stállyal kezdődik el, amikor testmalac körülbelül 16 hétig (112 napig) tartó hizlalása, mely alatt a fejlődésben lévő állatban főképpen hús rakódik le. Ez az oka, hogy hússüldőnél nem elégedhetünk meg a fehérjében szegény árpával, tengerivel, vagy korpával, illetve ezzel a takarmánnyal kell az előbbi takarmányokat kiegészíteni. A süldő hizlalását rendszerint addig folytatjuk, míg az 70—75 kg. testsúlyt ér el, amikor sonkasüldőnek nevezik azt. Én az egyik fehérjegyeli bérzgasdaságban legjobbnak találtam, ha a hizlalásra öt vérekeret használunk, mely árpából, tengeriből, korpából és valamely állati eredetű takarmányból (vérliszt, húsliszt, halliszt) áll. Gyakorlatom szerint a hússüldő teljes kihizlalására, vagyis a 70—75 kg.-os súly elérésére, 16 hét alatt 110 kg. tengeri, 40 kg. árpa, 40 kg. korpá és 30 kg. vérliszt vagy húsliszt szükséges. Ilyen adag hatására naponként kereken a hússüldő kihizlalására 220 kg. abrak etetendő, mely mennyiségből

- az első négy hétre 32 kg.
- a második négy hétre 43 "
- a harmadik négy hétre 65 "
- a negyedik négy hétre 80 "

abrakkeverés esk. Már ezek az adatok is mutatják, hogy a takarmány mennyisége a hizlalás folyamán állandóan emelkedik. A gyakorlatban legjobban oly módon tudjuk ezt keresztülvinni, ha a takarmány mennyiségét 7—10 naponként fokozzuk. Kezdetben esetle még rövidebb időközökben is fokozható a takarmány mennyisége.

Az eddig tárgyalt hizlalási mód tiszta yorkshirei sertésekre vonatkozik. Ha mangalica—berkshire keresztzetésű 12 hetes malacokat állítunk be hizlalásra, úgy nagyjában éppen úgy járunk el, mint a tisztavérű hússüldőnél.

Míg a yorkshireinél átlagban 10 százalék esk vé-, illetve húslisztre, a mennyiség a szobanforgott keresztzetett malacnál esetleg 5 százalékra csökkenthető. Ez a csökkentés a hizlalás jövedelmességét valamelyest fokozza.

HANGSZEREK!

Hú-óharmonikák P 6.75-től	Gítár, íterák P 12. -től
Hegedük P 6.80 "	Beszélog pek P 26.75 "
Gítárok P 6.20 "	Trombiták P 38.80 "
Mandolinok P 9.5 "	Kla-inétek P 10.8 "

Közvetlen szállítás a gyártási forrástól! 20.000 elismerő levél!

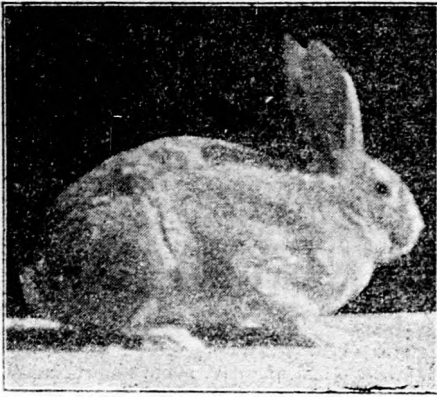
Külön magyar osztály! Kérje levelezőlapon (mely 15 fillér bélyeggel bérmenesítendő.)

képes főárjegyzékünket, melyet díjmentesen küldünk.

MEINEL ÉS HEROLD hangszergyár

KLINGENTHAL 1462. sz. (Szászország.)

A csincsilla háziyúl.

Úgy a yorkshire, mint a keresztezett szilddöknél természetesen állandóan figyelemmel kell kísérnünk az állatok étvágyát s ha látjuk, hogy az előtrányozott takarmánymennyiségnél az állatok többet is még szívesen fogyasztanak, úgy érdekünk a takarmányadag emelése, ami a hizlalási időtartamot megővívíti s ezzel a hizlalás jövedelmezőségét fokozza.

Mint említettem, bér gazdaságunkban rendszerint 70—75 kg-os súlyban szoktuk a sonkasüldőt értékesíteni. Előfordul azonban, különösen keresztezett malacok értékesítésénél, oly eset, hogy a hizlalás befejezésének idején az alacsony sertésárak, vagy más okok következtében, nem látszik előnyösnek a sonkasüldő eladása. Ily esetben a 12 heti időn túl is folytatjuk a hizlalást addig az időpontig, amíg a sertés megfelelő árban értékesíthető. Ha néhány héttel tovább is tart a keresztezett malac hizlalása az előtrányozott 16 hétnél, ez a körülmény a sonkasüldő minőségét lényegesen nem érinti.

Tekintettel arra, hogy fiatal állatok hizlalásáról van szó, gondoskodni kell az állatok csontozatának kellő fejlődéséről is, mely célra az abrakkeverék minden kg.-jához kellő mennyiségű *szénsavas takarmánymeszet* keverünk. Utóbbinak mennyisége oly esetben, ha a takarmány fehérjében szegény része tengeriből, árpából és korpából áll, az abrakkeverék 25 százalékka, ha csak tengeri és árpából áll, annak 2 százaléka. A szénsavas takarmánymeszzel kevert napi adagból annyi ehető, amennyit az állatok jó étvágygal elfogyasztanak. Etetés előtt 12 órával annyi vízzel keverjük össze a takarmányt, hogy derecs, sűrű pépet alkosson, melybe a szokásos konyhasó mennyiségét is ajánlatos keverni. Jól bevált nálam ugyan az is, hogy ha a pép elfogyasztása után a szilddöknék még némi szemes tengerit is felszórunk, melynek mennyisége az állatok fejlettsége szerint 100—500 gr. között változik.

Rothad a burgonya. A burgonyát télire prizmába rakva szokták eltenni. Mielőtt a prizmákat elkészítenék, célszerű jól átválogatni a burgonyát. Különösen fontos az átválogatás a vetőgumóknak szánt burgonyánál, de nem szabad mellőzni a takarmányozási célra szolgálóknál sem. Az átválogatás azt célozza, hogy a prizmába ne kerüljenek beteg, fertőzött, elszodott gumók. Ezek természetesen rothadni kezdenek s elrothasztják a körülöttük lévő gumókat is. Mikor pedig valami fertőző betegségben szenvedő burgonya kerül a prizmába, az a többi is megfertőzi, mi emberi és állati táplálkozásra egyaránt alkalmatlanná teszi. Az ilyen vetőgumóknak semmi esetre sem szabad használni. Ha erősen száraz a nyári időjárás, a késői érésű burgonyák kicsinynek maradnak, de az érés jeleit mutatják: héjuk parás és teljesen rászáradt a gumó husára. Megtörténik azután, hogy ilyen állapotban erős esőt kap a burgonya. Ekkor már a kényszerérett gumók nem tudnak tovább fejlődni, hanem vagy indák nőnek ki belőlük s azon új gumók nem tudnak tovább fejlődni, vagy magából a gumóból nőnek ki új gumók. Ez utóbbi eset a fiasodás. A fiasodott gumók hasonlítanak a vetőgumóknak használt anyagumóhoz: keményítő tartalmuk minimális, szívaesos szerkezetűek, bennük repedések lépnek fel. Az új gumók aprók ugyan, héjuk még nem parás, de azért jól eltarthatók s vetőgumóként is lehet használni őket. Ilyen esetekben is tehát a prizmába tevés előtt jól át kell válogatni a gumókat. Az anyagumókhoz hasonlóakat semmi szín alatt ne tegyük el, mert azok elrothasztói lesznek az új gumóknak.

A lápok talaján való gazdálkodást többféle körülmény nehezíti meg. Ha a lecsapolás után közvetlenül nézzük a láptalajt, azon zombékákat, gaz- és nádrengeteget találunk. Ezt fáradságos munkával lehet csak elegyengetni. Arra ugyanis nem mindenütt van alkalom, hogy egyszerűen, nagyobb veszély nélkül, felégethessük. A láptalaj, vagy tőzegtalaj megművelése a második, harmadik évben már nem lesz olyan nagy munka, mint az elsőben volt. A porhanyag talajt az eke jól fogja. Itt erősen-fordító kormánylemezzel felszerelt ekét kell használni, mert a tőzegtalajnak egyik legveszedelmesebb ellensége ellen, a gyomok ellen való sikeres védekezésnek az képezi egyik fő-feltételét, ha a talajt jól meg tudjuk fordítani. A lecsapolás utáni első tíz évben nem érdemes más növényt termelni, mint rozst, burgonyát, kendert, zabot. Ezt az ecesdi láp lecsapolása után tapasztalták. A láptalaj meghálálja az istállótrágyát is. Gyakran trágyázunk, de csak féltrágyával, mert az ilyen talajok nagy légjárhatósága maga után vonja a trágya gyorsabb korhadását. Az erős trágyázás ellen szól az a körülmény is, hogy gyakran felfülemelkedik a talajvíz a föld felszíne fölé s a trágyában lévő értékes tápanyagokat abból kimossa. Ezáltal az értékes talajbaktériumok munkáját gátolja. A talajbaktériumok munkáját határozatosan segíti itt a gyakori szántás — bármennyire lazának látszódjék is a talaj. Ezenkívül a gyakori szántás a gyomok ellen is jó védekezés. Láptalajon, tőzegtalajon ne hengerezünk, mert evel a gyomok életfeltételeit segítjük elő. Ha a tavaszi vetések mégis nagymértékben elgyomosodtak volna, könnyű vasboronázás az ellenszerűk.

Kinek

van több érzéke ahhoz, hogy felismerje saját előnyét? Annak, aki 1.20 pengőért (5 villamosjegy ára) vesz magának egy palack valódi *Diana* sósborszeszt, vagy pedig annak, aki ugyanannyiért — esetleg néhány fillérral olcsóbban — vesz magának egy rendszerint hatástalan, értéktelen utántzatot?

Van

olyan ember, aki évek óta használja a valódi *Diana* sósborszeszt, mint étvágygerjesztőt, cukorra csep-pente, mint fájdalomcsillapítót, bedörzsölésre, mint fertőtlenítőt öblögetésre. Biztos, hogy ennek van

igaza,

mert azt mondja, hogy: ami biztos, az biztos!

De

lehetnek még olyanok, akik esetleg kételkednek, akiknek még nem volt alkalmuk kipróbálni ezt a pompás, világhírű háziszert. Ezeknek csak azt mondhatjuk, hogy

egész

kötet köszönőlvél igazolja, hogy testi és szellemi munkások, túleröltöttek egyének, lábbadozó betegek, szegények és gazdagok, férfiak és nők, ifjak és aggok

pártatlanul

elismerik a valódi *Diana* sósborszesz bámulatosan gyors és erőteljes hatását.

Az egész országban mindenütt kapható.

Szimultán-oltás a sertésvész ellen. A sertésnyészés nagy veszedelem a sertéspestis. Próbálkoztak ellene különféle ojtási eljárásokkal védekezni, míg végre rájöttek az állatorvosok egy olyan védekezési módszerre, amely körülbelül 95% biztonsággal megóvja az állatállományt a pusztulástól. Ez a védekezési módszer a szimultán-oltás. A gazdának nem lehetséges és nem is szabad kísérleteznie sajátkezőleg a sertések ojtogatásával, mert az a hozzáértő szakember: állatorvos dolga, szükséges azonban tájékozódást nyernie e védekezési eljárás lényegéről. A szimultán-oltással szérumot és fertőző csirát visznek az állati szervezetbe. A szérum arra szolgál, hogy az állatok szervezetében a baktériumok által termelt mérgeanyagok hatására képződött, úgynevezett „ellenanyagok” mennyiségét szaporítsa. Ugyanis a szérum nem más, mint ellenanyag bizonyos fertőző betegség legyőzésére. A *vacina*-oltóanyagban lévő fertőző csirák pedig a szervezetbe jutva, egy enyhébb lefolyású megbetegedés előidézésével az állat szervezetét ellenanyag termelésére serkentik. Az ojtásra ugyanis szelídített baktériumokat használnak s így az állatuk előidézték megbetegedés olyan enyhe lefolyású szokott lenni, hogy legtöbbször fel sem tűnik. Arra azonban jó, hogy a szervezet így ellenanyagokat, ellenmérgeket készítsen s ezek már rendelkezésre álljanak arra az esetre, amikor egy természetes úton bekövetkezett erősebb mérvű fertőzés támadja azt meg. A szimultán-oltás tehát kétszeresen hatásos eszköz a sertéspestis ellen: egyrészt azzal, hogy kész ellenmérget viszünk be a szervezetbe, másrészt azzal, hogy a szervezetet ellenmérgek termelésére serkentjük. Lásuk már most, hogy mibe kerül egy sertés megvédése ily úton. Egy 40 kg-os sertés ojtása 4.40 P-be kerül. Mivel pedig a sertést nem azért ojtatjuk, hogy eladjuk, hanem hogy megtartsuk, ez a 4.40 P költség nem a 40 kg-os sertés árát terheli, hanem a kihízalt, pl. 180 kg-os, sertés értékét. Ha a 180 kg-os sertés árát 270 P-ben állapítjuk meg, az ojtási költség ennek körülbelül csak 2%-át teszi! Tehát a látszólag drága szimultán-oltás nagyon is kifizeti magát.

A jonáthán-alma amerikai eredetű. A legértékesebb csemege- és piaci alma: a jonáthán-alma. Novembertől januárig érik, de az új termésig is eltartható. Fája gyenge növesű, betegségekre hajlamos, nyurga, de korán és bőven terem. Koronája gömbalakú, kúszalt, sűrűsüdesre hajlamos, Legjobb közepes törzsekre nevelni. Csakis jól megmunkált, középkötött tápdús, kissé nyirkos talajon terem kellőképpen. Gyümölcse közep-nagy, gömbalakú, a kehely felőli részen szembetűnő bordázattal. Alapon tompa, néha fényes meggyzsin-pirosan csikozott. Párák helyen fakó lesz. Kocsánya középhosszú, húsa sárgásfehér, tömött, bőlevű, édes-savanykás, illatos, fűszeres és zamatos. Kár, hogy a lisztharmattól és más gombakártevőktől (varasodás) sokat szenved. Innen van, hogy szeptember közepén nincs levél már a fáján. Kedvező tenyésztési feltételek mellett, tehát nyirkos helyen, nagyon természetesen feltétlenül érdemes.

Négylábú portás.

Egy amerikai borbély ajtaját betanított, karesú foxi nyitogatja a vendégek előtt. Bizonyos, hogy a borbély ötlete pompásan beválik, mert az emberek szívesen nyitattatják ki az üzlet ajtaját a nem mindennapi portással.

Mezőgazdaság vagy ipar? Gaal Gaszton hatalmas beszéde az országos gazdaggyűlésen.

A folyó hó 11-én Budapesten lezajlott gazdanagygyűlésen Gaal Gaszton országgyűlési képviselő is fel-szólt. Nagyérdekű és súlyos megállapításokat tartalmazó beszédéből a következő részleteket közöljük:

A szónok beszéde elején kijelentette, hogy a gazdák valóságos hádiállapotban vannak a többi érdekeltségekkel s csak a legkeményebb összetartással győzhetnek. A gazdák bajainak legfőbb oka a *lehetetlen vámtörvény*.

— A háborúban — mondotta Gaal Gaszton — az állam először maximált, aztán rekvirált. A háborút követő forradalmak után megtiltották a kivitelt, a behozatali tilalommal pedig hallatlanul megdrágították a termeléshez szükséges iparcikkeket. A *mezőgazdaság száz százaléki tett eleget az állam által rárótt minden kötelezettségének*.

— A gyáripar élvezi az állam minden támogatását, ugyanakkor, amikor ma már *nem lehet jövedelmező mezőgazdasági üzemet folytatni*. Ezzel szemben a kereskedelmi mérlegünk rossz. A meglévő kevés kivitelünknek *nyolcvan százalékát a mezőgazdaság adja*, holott a saját szükségleteire alig hoz be valamit, míg az agyontámogatott gyáripar a félégyártmányok behozatalával a legnagyobb részét teszi az importnak. A behozott árukkal kivitték a pénzt, azonkívül az igazgatósági tantíékek és a részvények jövedelmei révén is rengeteg pénzt ment ki.

— Az ország 8 és félmillió lakosából 198.000 embert foglalkoztatnak a kis-, közép- és nagyiparban, úgy hogy ezek hozzátartozóival együtt, mondhatjuk, hogy 600.000 azoknak az embereknek száma, akik a gyáriparból élnek, amely milliárdokat keresett. De átalított veszteségeket bevallani ugyanakkor, amikor milliárdokat fizettek ki igazgatósági jutaléokra. Emellett terrorizálják a kormányt, hogy ha a vasút azonnal nem csinál nagy beruházásokat, a vasipar kénytelen 2500 munkást elbocsátani.

— A teherviselésben való részvételt illetőleg a *142 milliót kiterő állami egyenes adó*ból az összes ipari részvénytársaságok, bankok, pénzüzetek 9.7 millió aranykoronát fizettek, vagyis 6.8%-ot. A többi összes adók is ezen arányban oszlanak meg, a mezőgazdaság ezenfelül viseli a sok helyen nagyon súlyos községi pótdadókat. Ebből a 9.7 millióból az *ipar mindössze 4.5 milliót fizetett*, 3%-ánál nem többet az állami közterheknek. Mindezzel még nem elégszenek meg, kérnek az államtól *kiviteli hitelbiztosítást* azokra a veszteségekre, amelyek például balkáni szállításoknál a kivitel érhetik. Kérik, hogy a kivitelhez szükséges tőkét a Pénzüzeteti Központ útján az állam adja nekik, a bankkamatlábon alul 1%-kal ugyanakkor, amikor a bank a *mezőgazdasági hitelt a bankkamatláb felett 10%-kal nyújtja*. Kérnek adókedvezményeket, a kivitelnél a forgalmi adó visszatérítését, szociális adók alól való mentességet, továbbá az állami egyesadókban és a hatósági pótdadókban bizonyos mentesítéseket. Vasúti és hajózási tarifakedvezményeket, jóformán ingyen való szállítást, mindezek felett pedig — világosan a saját érdekében — *óriási költségekkel járó munkálatokat a vasúti berendezésekben, hogy a magyar vasipart foglalkoztassák*. Mindezzel csak magukra mondhatnák ki a halálós ítéletet és az egész iparosodás esődjét, amelyet ilyen áldozatokkal folytatni nem lehet.

— Hamis érv az, hogy csak az iparosodás biztosítja a mezőgazdasági termékek számára a biztos fogyasztást, mert az ipari munkásság sohasem olyan rendes fogyasztó, mint a *mezőgazdasági munkásság*, különösen a mezőgazdasági terményekben. A cukorgyárosok az öt-hat évvel ezelőtt kötött repárszerződések súlyos feltételeiből *semmit sem hajlandók engedni*.

— Ezeknek az előzményeknek ismeretében elérkezettnek látom a tizenkettedik órát, hogy a *gazdák a gazdatársadalom érdekeit határozottan és tüzárosok nélkül megvédjék*. A gazdának egyetlen tábortan kell tömörülniök és kivívniök a maguk jogát. Nem a szám a fő, hanem az igazság ereje. Meggyőződésem, hogy a *mai kormányzat mellett a gazdák bizhatnak fellépésük eredményében*.

Kéri gazdatársait, — fejezte be beszédét — hogy iparkodjanak ennek az álláspontra a vidéken is megnyerni gazdatársasikat, biztosítani a tömörülés ellenállhatatlan erejét és akkor a középúton találkozáva, meg lesz az egységes fellépésüknek az eredménye.

Gaal Gaszton hatalmas beszédét a jelenlevő gazdák hoszszantartó tapssal és éljenzéssel fogadták.

KARÁCSONY

KARÁCSONYI MESE.

*Mielőtt letérdelsz a karácsonyfához,
Jőjj, kicsi unokám, jőjj a nagyapához.
Mesét mond nagyapa, szomorú kis mesét,
Amit sikoltó szél hervadt lombnak mesélt...*

*Volt egyszer egy nemzet, Maroknyi nép, szegény,
De hol férji kellett a gáton, ott legény!
Annyi volt e népek megénekelt hőse,
Hogy mind elsorolni nem tudnám. Tán ő se.*

*Történelme lapja nagy tettekkel tele,
De nem dicsekedett, nem kérkedett vele.
Ám hatalmas előtt soh' sem csúszott hason,
Hazát nem pénzen vett, hanem véres vason.*

*És ezel is védte hosszú ezer évig.
Havas hegyoromtól, kék tengeri révig
Lobogott a zászló, ezer harcban tépett!
Soha föld nem hordott, viharvertőbb népet.*

*Soha vihartállóbb sem taposta sarát.
Féltemesebb ellen, hűségesebb barát
Alig akad nála. Istenét is félte,
Mégis ezer évig szenvedés volt élte.*

*És ezer év után, mi lett a jutalom?
Némán felet erre sok jeletlen halom,
Sok korhadt fakerezt, sok koldus, sok árva,
Népek országútján a Golgotát járva.*

*Ha ma imát küldesz Istenhez az égbe,
Így szóljon az inád: „Tudod, mi ment végbe
Itt a földön, Uram! Tégy hát igaz törvényt,
Csillapíts le vihart, vad, tátongó örvényt.*

*Hadd legyen e népek' boldog reménysége,
Ne higgye, hogy neki már örökre vége,
Győzze le a vihart sokat hányt hajója,
Szülessen neki is végre Megváltója!”*

Bujdosó.

FEHÉR KARÁCSONY.

ELBESZÉLÉS.

IRTA: JOBBÁGY LÁSZLÓ

A messzi havas erdélyi bércek alján keményen havazott. A fenyőerdők hőlepte koronái felett, gomolygó, duzzadt felhőgályák öntötték a sulyos, vasos fehér hópihéket. Lent a mély völgyben apró gerendaház meredt a havas nyirkos decemberi éjszakába.

Amolyan apró, düledező, parányi viskó. Sután, fél-szezen, magárahagyottan támaszkodott a Nagy Havas keményrefagyott falának és hullott a hó mindenfelé, köröskörül, halkán muzsikálva a fenyőerdők bozontos tüskéi között s a gerendaház sárgászörösen izzó ablaküvegén.

Kint járta örült táncát a hó és bent a gerendaház mélyén pattogott a nedves rözse és a lángoló, szemeket könnyekkel borító, szegényes tűzhely körül forgott a kis ház élete. Csupa rendtelenség és a tél szegényes nyomorúságai! Ott guggoltak mind a négyen: apa, anya s a két kis gyermek, a kevéské parázs mellett, szótlanul, maguk elé meredten. Csaknem mindegyikük más és más torz

mesét látott a hunyó parazsak és az új lángot lobbanó rözse szikrái között...

Sok éve éltek már a havasok alján. Már nem is számlálták az éveket. Az erdőkerülő jéggéfyagott barna szakálláról apró jégcsapok olvadoztak s a nagy megolvadt vízcsapok sercege perrentek a parázs közé! A két gyermek s az asszony kábán pislogtak a tűzbe. Apró, sekélyes gondolataikat szorongatták vékonyka, satnya testükben és kint hullott a hó, sűrűn, fehéren, szakadatlan, mintha az Ég nagy-nagy temetésre szőné végtelen fehér, csillogó szemfedőjét.

— Udvarhelyt is esik? — szakította meg a végtelen csendet az asszony.

— Esik-e? — vágott vissza bosszúsan a férfi. — Telistele minden. Az ég, a föld... Csillagot már hete se' láttunk...

— Apuka, — csendült fel egyszerre egyik üde gyermekhang, — hol vannak ilyenkor a madárkák?

A két szülő összenézett.

— Megbúnaik fészkeikben s addig-addig melengetik egymást, míg vagy megélnék, vagy megfagynak, — szölt az apa.

— Szegény kicsi madárkák... — sírákozott a két kicsike. A lányka még pityeregni is kezdett.

Mély csend feküdt meg a kis szobát, csak a kislány szipogatása hallatszott.

— Adj' nekik enni, azt' feküdjenek, — szölt rá az asszonyra a férfi.

Az asszony fáradtan tett-vett s egy óra múlva elcsittult a zaj, megpihent az élet a kis házban. Csak a kis Ilonka feküdt lehunyt szemekkel ébren. Valami kimondhatatlan fájdalom szorongatta szivecskáját, szorította össze torkát... A madarak!... A madarak!!

Igen, bizony, néki is volt egy kicsiny, édes, piciny kis madara. Ott nevelkedett náluk, ott pelyhesedett. Ő csókolgatta parányi apró szemecskéit, ő hallotta az első csipogását és ő adta néki az első morzsákat reggelijéből... De ez még nyáron, ősszel volt... A kis madár meg nőtt, nőtt, fejlődött. Mindennapos vendég volt a háznál. Édes csipogatással hívta reggelente Ilonkát és ő mindig ment, mindig szótfogadott, míg csak le nem hullott az első hó.

Egyideig még jött, eljött, csak most két napja nem. Vajjon mit csinálhat szegényke ebben a csunya időben? Holnap itt a karácsony, a szent karácsony! Ilonkának lesz karácsonyfája, anyukája kalácsot is süttöt már... De mi lesz a kis madárral? Az ő kis madárkájával?

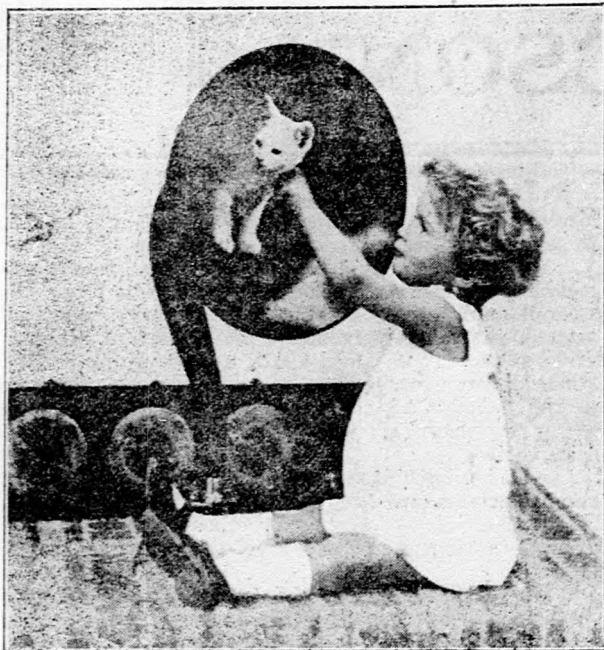
Eszébe jutott, hogy édesapja mondta, hogy a kis madarak ilyen rettentően csunya időben összebujnak, melegítik egymást és vagy megélnék vagy megfagynak!

— Ez nem lehet! — riadt fel Ilonka. — Szegény kis madarak, ilyenkor hol búhatnának meg, hol melegedhetnek?

És lassan kibujt rongyai közül és csak úgy lassan, cipő nélkül, az ajtóhoz settenkedett. Kinyitotta az ócska zárt s megindult halk, nesztelen léptekkel a havon.

Felnézett a házereszre, a fák lombjai, szürös, bozontos ágai közé és csak ment, mendegélt, hívta, csalogatva kedvenc madárkáját és... hullott a hó egyre sűrűbben és sűrűbben...

Már messzi, mélyen bent járt az erdőben, már nem is látott, csak ment mendegélt, csendesen, tétova léptekkel, bukdácsolva, mikor végre halk csipogást hallott s lábai elé, maroknyi hóval, egy apró feketeség zuhant.

Kit érdekel jobban?

Lassanként Magyarországon is minden házban ott lesz a rádió, amely — mint képünkön is látható — nemcsak a felnőtteket szórakoztatja, de a gyermekeket, sőt a — cicákat is

(Harmath Jenő felvétele.)

A piciny szegény, holtrafagyott kis madár volt...

Kezei közé vette. Apró tenyereivel szorongatta, csókolgatta szegénykét s forró könnyeit csorgatta parányi kihülő testére.

Már indult is visszafelé a mély hóban. Szemei kápráztak, melege lett, égette a hó, mint milliárd égő, tüzes szikra. És ő csak ment, ment, tapogatódzva, szédülten az örömtől, szorongatva dermedt kezeikéiben parányi kincsét.

Elfáradt, leült a hóba. Ismét elindult, felbukott és... hullott a hó... egyre jobban hullott a hó...

Hirtelen úgy hallotta, mintha sok-sok mesebeli csilingelő szán suhanna... De nem! Igaz volt! Valóban jöttek a pompás arany-ezüst szánkók s a szánokon szépséges, gyönyörű angyalok ültek. Odajöttek hozzá. Megsimogatták az ő didergő, fagyos kis madarát. Aztán jöttek apró törpék, hegedülve, táncolva, majd gyönyörű, csillogó, arany- és ezüstszákkal díszített karácsonyfa nőtt ki a hóból, ágain ezernyi csillogó csecsebecse és édesség. A gyertyák helyén számtalan, színes tollú madárka szeme csillogott és csodálatos ének szállt az ég felé.

Ilonka már régen nem sietett, már nem szaladt lélekszakadtan, már nem bukdácsolt a mély, fehér havon és már régen nem fázott. Egymásután járultak elejbe az angyalok, csókot lehettek hideg homlokára és megsimogatták szegény kis dermedt madárkáját.

Tündéri ének szállt fel körülötte, az arany-ezüst szánok csilingeltek, törpék táncoltak, hegedültek s a nagy-nagy karácsonyfa az egekig nőtt és nőtt egyre... Ilonka meg ott feküdt a hóban, kezei között a kis madárka és hullott a hó... hullott csendesen, fehéren a hó...

A PANDÚR ÉS A BETYÁR

Írta: Ádám-Csáky Gábor

Az ezernyoleszázas évek elején, a dunántúli hegyek erdővel borított rejtélyes völgyei a legalkalmasabb betyárfészkek voltak. Be is fészkeltek magukat ezen a vidéken az üldözött betyárok úgy, hogy veszedelmes fészkekből legtöbbször csak hosszú harcok s nem egyszer egy-egy önfeláldozó pandúr élete árán sikerült a bandát kifűzni s ártalmatlanná tenni.

A pandúrpuskát azonban soha nem volt szabad lábhoz állítani, mert szinte rejtélyes boszorkányossággal itt-ott újra előbukkantak. Hiába került egy-egy banda az akasztófára, mintha az akasztófáról elröppent „betyárlelkek” valahol az erdő mélyén újra testet öltöttek volna, hol itt, hol amott, újra csak feltűntek.

Ebben az időben történt, amikor még egy tucat bitófa majdnem újonnan állt a vármegyéháza udvarán, hogy az országban legfélelmetesebb banda, a Juhász András híres bandája, a „Pörköldi”-csárda környékén ütötte fel a fejét. És híréhez méltó módon rabolta végig egész Tolna vármegyéjét, úgy, hogy emberélet kioltásától sem riadt vissza.

Süveges Mihály, csibráki pandúrőrmester volt abban az időben Tolna vármegyének legkiválóbb betyárüldözője. Hatalmas termetű, széles vállú, csontos, acélosarcú, mindig komoly, szúrós tekintetű, keménynyakú magyar volt. A betyárok világában is rettegve beszéltek róla. A legkeményebb betyár is szívesebben szembenézett volna az ördöggel, mint Süveges pandúrőrmesterrel.

De okuk is volt erre, mert roppant nagy ereje, félelmet nem ismerő bátorsága és bámulatos ügyessége az útjába kerülő betyárnak legtöbbször halált jelentett. Nagy ereje dacára azonban azt az egyet mindig szem előtt tartotta, hogy: „többet ésszel, mint erővel”. Amióta pedig Juhász András híres bandája a környékre vetődött, azóta még jobban! Nagyon jól tudta, hogy ez a tizenkéttagú híres banda, sokkal keményebb pandúrúldó lesz valamennyi eddiginél, de azért feltörhetetlennek ezt sem tartotta.

Elsárgult, avult frások bizonyítják, hogy Süveges pandúrőrmester 1818-ban, egyik novemberi alkonyatkor Csibrák közelében egy ismeretlen vándoriparossal találkozott. Ez a nagyon kopott külsejű, de pandúrral nyíltan szembe néző vándoriparos mondta el a pandúrőrmesternek, hogy a „Pörköldi”-csárdában egy betyárbanda hordót ütöttett csapra és mulat. A beszélgetés nem sok ideig tartott. Az ismeretlen vándoriparos útját tovább folytatta, Süveges pandúrőrmester pedig dús szemöldökét egy kicsit összébb rántotta s igen elgondolkodva, lassú léptekkel a „Pörköldi”-csárdá felé indult.

Süveges őrmester a betyárszokásokot igen jól ismerte s tudta, hogy amikor a banda a csárdában ül és hordót ütött csapra, ilyenkor a csárdához vezető jártabb útra figyelő őrszemét is állít a bandavezér. Így aztán mulathat a banda emberi módon, tiszta szívből, nem pedig betyáros rettegéssel.

A novemberi ködös délutánra lassan sötétség borult. Ahogy sötétedett, Süveges őrmester meggyorsította léptét. Majd amikor a betyárposztot vélte közeledni, a nyílt útról az útmenti erdőbe tért és fegyverét lövésre készen tartva, lassúbb léptekkel folytatta útját. Amint így, a sötét erdőszélen, a világosabb úttest felé figyelve, haladt: egyik útszéli fatörzs mellett fegyveres embert vett észre.

— A banda őrszeme, — gondolta Süveges őrmester s ugyancsak a fatörzsektől fedetten, igyekezett közelebb jutni hozzá.

Bizonyos, hogy a betyárok őrszeme is igen éber legény volt, mert észrevette az erdő szélén mozgó pandúrőrmestert s fegyverével nyomban oda is lőtt. Süveges őrmester egyik fatörzs mellé lapult s nyugodtan előzva, visszadurrantott. A következő pillanatban a banda őrszeme élettelenül fordult az útszéli árokba.

A pandúrőrmester pár percig mozdulatlanul figyelt, vajjon nincs-e a közelben valaki, aki az elhangzott lövések zajára közeledik? Nem látott senkit, nem hallott semmit.

— Úgy látszik, nincs több őrszemük, — gondolta Süveges őrmester — am azok meg bizonyosan már a hordó feneke felé járnak. Azt hiszem, sikerül őket hurokra szedni, — sóhajtott megkönnyebbülten s pillanatok alatt az árokban hörög őrszemhez futott, annak fegyverét magához vette s újra eltűnt az erdőben.

Hogy tovább figyeljen, hallgatódzzék, egy vastag fa mellé kuperodott. Csak most vette észre, hogy egyik lábszára zsigong és szívárog belőle a vér.

WETOL-SEBOLAJ

mely a friss sebek és az égési sérülések gyógyítására kiválóan alkalmas.

— Eltalált a zsvány, — állapította meg Süveges őrmester kissé meglepődve, arra azonban még csak nem is gondolt, hogy jól fejlődő munkájának fele útjáról emiatt visszatérjen. Átlőtt lábszárát erősen bekötötte s mintha mi sem történt volna, folytatta útját tovább. Egy kis kerülővel úba ejtette a közeli Apponyl-birtokon lévő erdészlakot s az ott tartózkodó két erdész maga mellé vette és most már hárman indultak a „Pörköldi”-csárda felé.

Ahogy a csárdát megközelítették, egy ideig félrehúzóda figyeltek, hallgatództak. Csend volt. A csárda környékén semmi nesz, a csárdából azonban énekfoszlányok, rekedt káromkodások, szilaj kurjantások keveréke szűrődött ki a gyérvilágú csárda ablakán.

— Csakugyan közel járnak a hordó fenekéhez, — súgta oda Süveges őrmester az erdészeknek — a hangjukról ítélve, éppen eléggé ázottak arra, hogy könnyen elbánjunk velük.

Süveges őrmester most a csárdaépülettől távolabb eső tehenészlakhoz lopódzott, a csárdás tehenészetét is felkeltette, a betyárposzttól elvett fegyvert és töltényt kezébe adta s a most már háromtagú rögtönzött „pandúrcapat”-ának kiadta az utasítást:

— Abban a pillanatban, amikor én a csárdába nyitok, — hangzott az utasítás — a fegyvercsöveket valamennyien az ablakon átütitek, úgy, hogy az összes üvegek porrá zúzódnának. A többi az én dolgom.

A rögtönzött pandúrsegédék jól ismerték Süveges pandúr-őrmestert s tudták, hogy ahol ő van, ott két-három betyár meg sem kottyan. Bátran s örömmel siettek segítségére, mert hiszen a környéken bujdosó betyárbanda az erdészek, tehenészek életét is örökös rettegésben tartotta. Minden igyekezettel rajta voltak tehát, hogy a bandát sikeresen lefölleljék.

Igy is történt. Csendben, óvatosan lopódtak a csárda ablakáig. Süveges őrmester most fegyverét lövésre markolta és halált megvető bátorsággal, szikrázó szemekkel toppant a csárdába.

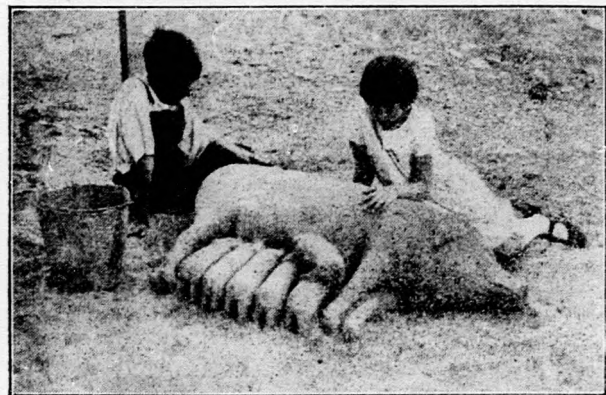
— *Halál fia, aki mozdulni mer!* — dörgött a hangja és pandúrok fegyverei a következő pillanatban az ablakon át, halált jósolva meredeztek az elsápadt, megdermedt betyárok felé.

Süveges őrmester pedig, a bandavezérre célzott fegyverrel, intett a csárdásnak, hogy a csárda egyik sarkában heverő puska-t rejtsse el, majd a kívül álló rögtönzött pandúrokat parancsolta beljebb s így percek múltán a láncra fűzött banda lehorgasztott fővel lépkedett és bárányszelvésséggel indult oda, ahonnan nincs többé visszatérés.

Már éjfél is elmúlt, amikor Süveges őrmester a bonyhádi szolgabíróház udvarába terelte a láncra fűzött betyárbandát. A hivatalos szobák ablakai sötétek voltak, a főszolgabíró lakásából azonban élénk világosság szűrődött ki.

Süveges őrmester az erdészek felügyeletére bízta a láncra fűzött betyárokat, ő pedig, ruházatát megvizsgálta, bajszát nehéz öklével megtörölgette s bekapogott.

Amikor a tágas terembe lépett, meglepődve látta, hogy a vármegye főszolgabírái vannak együtt és hosszúnakú borosüvegek mellett vígan társalognak. Süveges őrmesternek most az a gondolata támadt, hogy visszafordul. Úgy gondolta, hogy nem illik ilyenkor jelentést tenni, nem illik a vármegyei urak békés mulatságát zavarni.

Koca és malacok — homokból.

Az amerikai tengerparti gyermekeknek legkedvesebb mulatságát adja a: homok. Ők azonban nem várat építenek, mint a magyar gyermekek, hanem meglepő ügyességgel pompás állatokat formálnak belőle.

A világ legnehezebb családja.

Képünk a philadelphiai (Amerika) Wait-familiát ábrázolja, mely kétségtelenül a világ legsúlyosabb családja. Összsúlyuk ugyanis: tizenöt métermázs. — Balról jobbra: a 21 éves Jack (320 kiló); az 50 éves anya (312 kiló); az 54 éves apa (307 kiló); a 16 éves Baby (273 és fél kiló); végül a familia legkarsűbb tagja: a 18 éves Tiny (157 kiló).

Az urak azonban észrevették és asztaluk elé parancsolták. — Miféle esztelenség ez már megint, — csendült meg *Jeszenszky* báró, csibráki főszolgabíró hangja — hogy ilyen kormosütét éjszakában is az erdőn mászod? . . . Szép dolog a bátorság, de ez már több annál! . . . Ez már esztelen vakmerőség. És éppen most, amikor *Juhász András* híres bandája a környéken csatangol.

Süveges őrmester illő fegyverzettséggel hallgatta végig a jóindulatú korholást, majd magát katonásan kihúzva jelentette:

— Alázatosan jelentem a tekintetes főszolgabíró úrnak, a *Juhász András* bandájától már bárki nyugodtan járhatja az erdőt, mert láncrafűzve itt állnak az udvaron.

Az urak összenéztek. Hihetetlennek tartották az őrmester jelentését. Egyik-másik arra is gondolt, hogy ennek a jámbor embernek az esze hibbant meg, hogy ilyen lehetetlenséget beszél. *Jeszenszky* báró azonban, mint az őrmester közvetlen előjárója, aki őt igen jól ismerte, nem kételkedett. Parancsot adott az őrmesternek, hogy állítsa őket a szobába.

És amikor általános ámulatra Süveges őrmester a láncra fűzött kilenc betyárt a szobába terelte, az urak valamennyien őszinte kétségbeeséssel tüntették ki a példátlanul bátor és ügyes pandúrőrmestert. Amikor azonban ennek a hallatlanul merész betyárfogásnak a részleteit kívánták megtudni, Süveges őrmester igen szerényen csak ennyit mondott:

— Hát . . . valahogy elfogtam őket, jelentem alássan a tekintetes uraknak. Meg is löttek, de elfogtam őket. Mert hát többet észlel, mint örvel, tekintetes uraim.

Süveges őrmester nem mondott többet, nem verte a mellét, — de ennek hírére a vármegye örök időkre megtisztult a betyároktól.

Az én kincsem.

*Sem aranyom, sem gyémántom nincsen,
Kis Juliskám az egyetlen kincsem.
Ha rám tekint mosolyogva, szépen:
Gyémánt ragyog fekete szemében.*

*Hangja mintha muzsikaszó lenne,
Oly édesen csendül a fülemben,
Ébren, alva előttem van arca,
Csókra termelt pici piros ajka.*

*Ha vasárnap a templomba siet,
Még dobogtat nem egy legény szívét . . .
Kezében van imádságos könyve,
Csipkés szélű fehér kis kendője.*

*. . . A templomba gyakran megyek én is,
Imádkozni ritkán tudok mégis;
A jó Isten bocsásson meg nekem!
Itt is mindig a Juliskát nézem.*

Ö. v. GRIGÁSSY JÁNOSNÉ

KARÁCSONYI JÁTEKOK.

Gyertyafújás — Az ügyes kocsis — Horoggal fogott táncos — Vigyázz az ostyára — Versenyfutás a tojással.

Az út befűt a hó s a korán alkonyodó délután csikorgó hidege a jó meleg kályha mellé, a szobába kényszeríti a család. A hosszú téli estéken, ünnepnap, egy-egy jóbarátnál összegyűlnek az ismerősök, a lányosházakhoz ellátogatnak egy kis udvarlásra a szerelmesszívű legények is s aztán megindul a terefe, tréfálkozás, beszélgetés.

A falóra egyre-másra üti el a negyedeket s egyszer csak azon vesszük észre magunkat, hogy kissé elálmosodott a társalgás, ritkábban hangzik fel a lányok huncut kacagása, hosszú szünetek csendje váltogatja az elakadó beszélgetést. Ilyenkor aztán megbecsülhetetlen egy jó ötlet, ami újra felvillan a társaság kedvé. Különösen nagy szükség van erre karácsony estéjén. A keresztény világ e legszebb, e legbensőségesebb ünnepén, amikor egész nap együtt van a család s már kora délutántól kezdve tele van a ház rokonnal, jóbaráttal.

A magyarasan bőséges, jóféle vacsora után, még hosszú az idő, míg nekiindulhatunk az éjszakának, hogy ott legyünk az éjféli misén — noshát, játszunk addig egy-egy kedves, mulató társasjátékot. Ime, elmondunk párat.

Sok derűs, kedves jelenetre ad alkalmat mindjárt az első, a gyertyafújás is. Ez úgy megy, hogy a fiúk, legények bekötik a lányoknak ezúttal még nem a fejét, hanem csak a — szemét. Aztán meggyújtanak egy szál gyertyát, odaállítják az asztalra s tessék, kezdődik a játék. A bekötött szemű lányok sorra próbálják elfűjni a lángot. Egymásután. A gyertyát persze nem szabad az asztal közepére helyezni s akkor kedves mulatság nézni, amint a legények fűjnek jobbra, balra, előre, csak éppen oda nem, ahol a láng lobog. Aki elfűjta, nyert, akinek ez nem sikerült — zálogot ad. S hogy a zálogot ne kapják vissza „olcsón”, az már a legények ügyességén múlik.

Nem utolsó mulatság a *lovaskázás* sem. Kell hozzá a leány, két legény, egy csomó üres üveg és egy hosszú spárga. Egy-egy kendővel letakarjuk a két legény fejét, a spárgát gyepöként erősítjük az egyiknek jobb, a másiknak bal karjára s a lánynak, mint kocsinak, úgy kell hajtania a két „vak lovat”, hogy azok fel ne rúgják a padlón felállított üres

palackokat . . . Minden feldöntött üvegért zálog jár, a kocsinál is, meg a lovaktól is . . .

A tánc örök szerelme a fiatalásnak, ekörül is lehet tréfás játékot csinálni. Ostort kerít az egyik leány, a végére egy szivart, cigarettát, cukrot vagy süteményt köt, aztán körbe állítja a táncosokat. Ő meg feláll egy székre s *kihorgássza magának azt a fiút, akivel táncolni akar*. Persze a fiúk ügyességén is fordul a dolog, mert rajtuk múlik, hogy ki tudja szájával előbb elkapni a horog végén függő édességet vagy szivart . . .

Az *ostyaevés* megint olyan társasjáték, amelyen rengeteget lehet mulatni. Úgy kell csinálni, hogy kerék tortaostyát tesz az egyik leány a fiúk szájába. A feladat: egyék meg úgy, hogy ne törjék szét, ne morzsolódjék össze, hanem, anélkül, hogy kézzel hozzányúljanak, egyék meg úgy! Aki elügyetlenkedte a dolgot, fizessen! Persze csak zálogot . . .

Ha erre is ráuntunk, töltsük el az időt az *összekötött lábakkal való s tojással súlyosított versenyfutással*. Valóságos nevető, kacagó rohamot ad ez a furcsa játék, amely ugyancsak próbára teszi a legények ügyességét. Azzal kezdjük, hogy zsinoggal összekötjük a fiúk lábárárt térdnél, hogy csak csoszogva tudjanak haladni. Aztán lekötjük felső karjaikat s előrelyújtott kezükbe egy-egy fakanalet nyomunk. A fakana-lakra tojás kerül és most már kész, rajta! Kezdődhet a versenyfutás, a szoba egyik sarkától a másikig, de persze úgy, hogy a tojás le ne essék és főleg: el ne törjék!

. . . Kacagás, jókedv derül e mulató játékok nyomán s mire a zálogkiváltással is végeztünk, észre sem vesszük, úgy elrepült az idő. Az öreg óra, halga csak, már üti a féltizenkettőt — vége a játéknak, induljunk az éjféli misére!

A természetforz alaku alkofásairól.

Írta: Kutassy Endre dr.

Az emberi és állati *torzok*, vagy amint népiesen nevezni szokták: *szörnyszülöttek*, a rendestől eltérő alakjukkal és — egyes esetben borzongást is keltő — megjelenésükkel már a legrégebb idők óta lekötötték az emberek érdeklődését. Az érdeklődés nagyságával együtt járt az a körülmény, hogy az ilyen teremtmények létrejöttéhez fantasztikusabbnál-fantasztikusabb magyarázatokat fűztek s megjelenésükből nagy világraszóló katasztrófákra, háborúkra és veszedelmes járványokra következtettek. A következtetés gyakran be is vált, amin egyáltalán nem csodálkozhatunk, ha meggondoljuk, hogy a régebbi időkben a kisebb-nagyobb háborúskodások csaknem napirenden voltak s az egészségügyi viszonyok rendezetlensége folytán a pusztító járványos betegségek fellépése is sokkal gyakoribb volt, mint napjainkban és kellő védekezés hiányában azok a mainál rendszerint nagyobb mérvet öltöttek. Az embernek különben is természete az, hogy mindenben, ami a köznapitól eltér, természetfölöttit keres és egy-egy szokatlan jelenség előfordulásában a felsőbb hatalmak ujjmutatását látja; ma azonban már bizonyosan tudjuk, hogy igen sok dolognak, amit régen csodaszámba vettek, egyszerű természeti törvény az alapja. Hasonlóan áll az eset a torzszülötteknél is, amelyekről ma már bizonyosan tudjuk, hogy keletkezésük egyszerűen a *magzatot ért különféle rendkívüli behatásoknak a következménye*.

A torzszülöttek a legnagyobb hatást az ókori népekre gyakorolták, amikor is egy-egy ilyen csodálatos teremtmény képét a legendák megőrizték s a legendák alakjait azután később a sokistent hívó népek, mint *isteneket* imádták. Így például *Kronos*, a görögök egyik istene, arról volt nevezetes, hogy felfalta a saját gyermekeit. Egyáltalán nem valószínű, hogy ennek a legendának keletkezéséhez az *I. képen* látható torzszülöthöz hasonló teremtmény adta meg az indítót okot. Hogy a római nép vallásából is vegyünk egy példát, gondoljunk a rómaiak *Janus* istenére, melyet két fejjel ábrázoltak. A kétféjú torzszülöttek pedig úgy az emberek, mint az állatok között gyakran előfordulnak.

5. kép: Az 1620. évben Kolozsvárott mutogatott egyfejű, háromtörzsi birka egykorú képe.

1. kép: Epi gnathusnak nevezett emberi torzszülött. — 4. kép: Kétféjú, egytörzsi borjú.

Míg tehát régen, mint már említettük, természetfölötti okokkal magyarázták a torzszülöttek keletkezését, addig a modern természettudomány minden babonás léggörítől megtisztította ezt a jelenséget is és kiderítette az okokat, amelyek következtében a normális fejlődésnek indult szervezetek, még születésük előtt torzokká alakulnak és torz formában látnak napvilágot. A torzalak kifejlődésének többféle oka lehet s minél hamarabb, vagyis a magzat fejlődésének minél korábbi szakában lép fel valamilyen zavaró momentum, annál szélsőségesebb torz keletkezik. Ilyen zavaró körülmény lehet például egyes állatoknál a hőmérséklet szabálytalan ingadozása (a tyúktojás rendellenes lehűtése folytán torzalakú csirke kel ki). Leggyakrabban azonban mechanikai okok (ütés, nyomás) idéznek elő torzképződést, sok esetben pedig magában a csirában rejlik az ok. Tehát nem a szemmel való *verés*, vagy a *megcsodálás*, hanem egész természetes, elhárítható okok idézik elő ezt a jelenséget is.

Az említett okok azután különböző körülmények között más és más módon fejtik ki hatásukat. Egyik esetben gátlólag hatnak egyes szervek, vagy testrészek fejlődésére, amikor is egyes szervek egyáltalán nem fejlődnek ki; más esetekben pedig ellenkezőleg annyira elősegítik egyes testrészek fejlődését, hogy az illető testrész a többi rovására túlságosan fejlődik (2. kép). A torzfejlődés leggyakoribb esetei az utóbbiak sorába tartoznak, amikor is egyes testrészek a normálisnál nagyobb számban fejlődnek, vagy pedig a legfeltűnőbb torzalakok, a *kétfős torzok* keletkeznek.

A kétfős torzok a torzfejlődés legérdekesebb esetei. A kétfős torzok mindig egyetlen egy petéből keletkeznek, tehát nem két magzat összenövésének következtében s ezért életműködésük szorosan összefügg egymással. Az összenövés mértéke rendkívül változó s minél kisebb részen vannak összenöve az alakok, annál életképesebbek, mert így nem gátolják egymást a fejlődésben. A 3. és 4. képből kitűnik, mennyire változatos esetei lehetnek a kétfős torzfejlődésnek. A 3. képen *egyfejű kétfős torzborjút* látunk, amelynek mindkét teste a nyaktól kezdve rendszeren fejtett s csak két első lába, ellenben négy hátsó lába van, mivel a nyaktól kezdve a két test elvált egymástól. Hasonlóan érdekes alakot mutat a 4. kép is, ahol, egy normális négy lábú testen két fej van. A kétfős torzok jelensége az embereknél is előfordul s az összenövés mértéke ott is igen változó lehet s az ilyen torzok hosszú ideig élhetnek. Bizonyára mindenki hallott a híres *sziami ikrekről*, akiket évtizedeken át mutatványosok hurcoltak szerte az egész világon s életük folyamán tekintélyes vagyona is tettek szert. Az ilyen torzszülötteket, ha nem túlságosan nagy felületen nőttek össze, sikerült már operációval szét is választani s az operáció után mindkét alak életben is maradt.

Magyarországon a történelmi idők folyamán igen sok kétfős emberi és állati torzról találunk feljegyzést, amelyeknek megjelenéséhez nálunk is rendszeren valamilyen világrengető esemény bekövetkezését fűzték, amint azt a történelmi feljegyzések bizonyítják. Az 5. képen egy ilyen érdekes torzunk képét

látjuk 1620-ból, egy egyfejű és háromtestű birkától, amelyet *Kolozsvárott* mutogattak. Érdekes, hogy tudományos feljegyzés erről a ritka alakról nem maradt és így teljes bizonyossággal nem állapítható meg, hogy hiteles-e ez a kép, amely 1620-ban egy német nyelvű rüpiratban jelent meg.

A torzszülöttek keletkezése sem tartozik immár tehát a természetfeletti kérdések közé, mivel a tudományos kutatás ezt a jelenséget is lezárította kellő értékére, amikor természetes magyarázatát megtalálta.

Regény az életből.

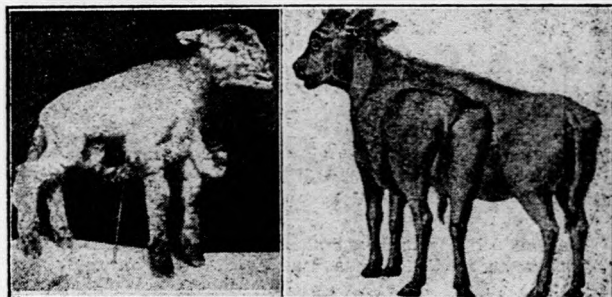
Az ellopott cipők, az altatópor és az ékszerdoboz története.

A budai Hűvösvölgy egyik kis villájában lakik *Köbes Dániel* nyugalmazott ezredes. Nyugodt, megelégedett egyhangúságban piheni ki az egykor nagyon is mozgalmas éveket. Egyedüli szenvedélye a hétfő esti kártyaparti, amely az esti órákban hol nála, hol barátai lakásán játszódott le. November hó első hétfőjén *Amadi* nyugalmazott pénzügyi főtanácsos lakásán tíz óra tájban fekiült le, hamar elaludt és nem hallotta, mikor törték be az ablakot. Az ezredes besietett az úriszobába s első tekintetével a kis vaskasztát kereste, amelyben értékeit tartotta. A *kazetta nem volt a helyén*, sőt hosszabb keresés után sem találta meg. Kétségtelen, hogy elvitték. Az inasra nem gyanakodott, mert az már két éve áll szolgálatában és ez alatt soha semmi sem hiányzott. A telefonhoz ment s a főkapitányság központi ügyeletét hívta fel, ahonnan feljelentése alapján két detektív érkezett ki.

Amikor az ezredes lakásába tért, meglepetéssel állapította meg, hogy a szoba egyik ablakát betörték. Rosszat sejtve szaladt az inas szobájába, aki rajta kívül egyedül lakott a villában. Az inas aludt. Felköltötte és megtudta, hogy az inas este tíz óra tájban fekiült le, hamar elaludt és nem hallotta, mikor törték be az ablakot. Az ezredes besietett az úriszobába s első tekintetével a kis vaskasztát kereste, amelyben értékeit tartotta. A *kazetta nem volt a helyén*, sőt hosszabb keresés után sem találta meg. Kétségtelen, hogy elvitték. Az inasra nem gyanakodott, mert az már két éve áll szolgálatában és ez alatt soha semmi sem hiányzott. A telefonhoz ment s a főkapitányság központi ügyeletét hívta fel, ahonnan feljelentése alapján két detektív érkezett ki.

A detektívek meghallgatták az ezredest, aki a fentiekben kívül előadta, hogy a kazettában *hátszázmillió készpénz, egy arany cigarettatárcsa, egy aranyóra láncsal, egy antik nő aranyóra és karkötő volt, körülbelül tizenötmillió értékben*. Ezután az inas kihallgatásával megkezdték a nyomozást. Az inas, *Gergely Imre*, előadta, hogy amikor az ezredes elment, úgy este kilenc óra tájban lement az első koresmába, ott egy ismerőse társaságában — kinek nevét nem tudja — három korsó sört ivott meg, majd esti tíz óra körül hazatért és lefeküdt. Más nem tud, gyanúja senkire sincsen.

A detektívek most a betört ablakot nézték meg. Kimentek az ablak alá és ott villamoszsebámpájukkal körülnézve, lábnyomokat fedeztek fel. Az esti esőtől felázott talaj élesen adta vissza a *hizatlan látogató cipőinek nyomát*. Tisztán látszott a két-két ellentétes irányú nyomból, hogy a tolvaj a kerítésen mászott be és ugyancsak ezen az úton tért vissza. A detektívek másnap reggel a jelzett koresmában megtudták, hogy az inas *Lége István* állás nélküli péksegéd társaságában sörözött és együtt is távoztak. Lége lakását hamar megállapították. Amikor a lakására mentek, útközben találkoztak a detektívek a züllött emberrel, aki éppen akkor jött ki egy pálinkamérésből.

2. kép: Kecs kétörz, elől két számfeletti nem használható lábval
3. kép: Egyfejű, kétfős törzsi borjú.

Két testvér aranylakodalmá.

Tiszassas községben november havában ritka jubileumot ültek, két testvér: id. Murvai Lajos és Murvai István házasságuk ötvenesztendő fordulóját ünnepelték. 1877 november hó 7-én egy napon léptek az oltár elé. Az egyik pár gyermekei elhaltak, a másiknak öt gyermeke és hat unokája van. Képfünk a két aranylakodalmas párt mutatja be a családtagokkal és Komlósi Gábor köztisztviselőben álló református lelkészrel együtt, aki szívreható beszédekkel intézte az ünnepeltékhez és megáldotta őket. Az ülők csoportjában az első alak id. Murvai János, második a felesége, a negyedik Murvai István, az ötödik a felesége. (Beküldte ifj. Murvai János Tiszassasról.)

A detektívek magukkal vitték és a hivatalban kikérdezték arra vonatkozóan, hogy mit csinált és hol volt tegnap estétől mostanáig.

Az inas vallomása.

— Tegnap este — mondta Lége — együtt sörözgettem az ezredes inasával, aki megkért, hogy kísérjem haza. Arra emlékszem, hogy együtt mentünk ki a korcsmából, elkísérhettem körülbelül fele útig, aztán már nem emlékszem semmire, nem tudom, mikor váltunk el, mit csináltam, csak azt tudom, hogy az ezredes villája mellett árookban ébredtem fel és szörnyen fáztam. Nagyon siettem haza, egy keveset aludtam, aztán idejöttem a korcsmába, hogy a fázás ellen egy kis melegítő pálinkát igyak. Fogalmam sincs arról, hogyan kerültem az árokba. A sáros ruhám, amelyben ott fektüdtem, odahaza van.

— Velünk jön, — szólt az idősebb detektív és máris indultak a villa felé. Odaérve, bementek a kapun, megkerülték az épületet, majd a betört ablak előtt megálltak.

— Üljön le és vessze le a cipőit, — rendelkezett a detektív. Felemelték a lányomokat takaró deszkákat, odaillesztették a cipőket és határozottan megállapították, hogy a nyomok ezektől a cipőktől származnak. Még az egyik cipő talpán talált szakadásnak is meg volt a nyoma. Eszerint igazoltak volt vehető, hogy Lége mászott be a lakásba és ő vitte el a kazettát is.

Lége azonban megmaradt azon állítása mellett, hogy valószínűleg a megívott italtól rosszul lett, elvesztette öntudatát és az árokba fordult. Tagadta, hogy ő törte volna be az ablakot és ő lopta el a kazettát.

Másnap déli egy órakor, amikor az ügy referense épp az iratokot hozta rendbe, berohant az ügyben eljáró egyik detektív.

— Kapitány úr, Lége ártatlan, az inas a tettes.

— Mire alapítja ezt a feltevést?

— Az inas, akit már elő is állítottam, bizonyítékaim súlya alatt beismerie tettét és a kazetta a tárggyal együtt előke-

rült. Minden megvan — mondotta a detektív, majd az elámult rendőrtisztviselő kérdésére elmondotta részletesen a nyomozás történetét:

— Az eset úgy történt — kezdte mosolyogva a detektív — hogy nekem az inas már az első percen nem tetszett. Amikor Légét tegnap letartóztatták, biztosra vettem, hogy az inas — ha, mint gyanítottam, ő a tettes — most már biztonságban érzi magát. Nem engedtem ellenszenveimből, kftartóan figyeltem tovább! Ebéd után az inas bejött a városba és egy Lajos-utcai kávémérésbe ment. Mivel engem már ismert, nem állt módomban követni, kénytelen voltam egy kis kerülővel az átellenben levő kapu alatt elhelyezkedni. Amíg ezt a kerülőt tettem, az inas a kávémérés egyetlen ablakánál foglalt helyet, ahol egy nő — úglátszik előzetes megállapodás szerint — már várta. Rágyújtottam egy cigarettára és nem vettem le a szememet rólok. Kedélyesen beszélgettek. Figyelme met azonban megragadta az a körülmény, hogy a nő folyton a karját nézegette, karkötőjét igazgatta és ilyenkor hátláson nézett Gergyelre.

— Rendben vagyunk, — gondoltam — ezt a karkötőt most kaphatta! Egy jó félórát időzhetek ott, aztán együtt távoztak. Buda egyik nagyobb szállodája előtt megálltak, az inas elbúcsúzott a nőtől és villamosra szállt. Én a nőt követtem és megállapítottam, hogy a szállóban szobalány. Magamhoz hívtam a szálló irodájába és azzal fogadtam, hogy azonnal adja át a Gergyeltől kapott karkötőt, mert az lopásból származik. Miután a karkötőt átvettem, a lányt, hogy senkivel sem érintkezhesen, a közeli őrszobában helyeztem el. Siettem az ezredeshez és felmutattam a karkötőt. Szép, antik darab volt, valószínűleg sem a tolvaj, sem a nő nem tudta, milyen értéket képvisel.

— Hol találta meg? Ki lopta el? — adta fel az ezredes egymásután a kérdéseket.

— Mindent megmondok majd, előbb azonban sürgős beszélni valóm van az inassal. Kérem, küldje be és méltóságod maradjon a szomszéd-szobában, hogy az első hívásomra bejöhessen.

Az igazi tolvaj.

Az inas nyugodtan jött be a szobába.

— Megállapítottam, hogy Lége ártatlan, — szóltam hozzá — de megállapítottam egyúttal azt is, hogy maga lopta el a kazettát.

Az inas elpirult, szemmel láthatóan zavarban volt. Először tagadott, de amikor a karkötőt felmutattam, megtört és bevallotta tettét.

— Akitől a karkötőt el tetszett venni, az a menyasszonyom — vallotta az inas. — Elhatároztuk, hogy három hónap múlva megtartjuk az esküvőt. Én szegény vagyok, neki sincs egyetlen megtakarított fillérje sem, azon gondolkodtam tehát, milyen úton szerezhetnék pénzt. Így jöttem rá arra a gondolatra, hogy a kazettát ellopom. Hogy magamról a gyanút elhárítsam, berúgattam Légét és egy jó adag altatóport kevertem észrevétel nélkül az italába. Ő, mint vallotta is, elkísért engem, de arra már nem emlékszik, hogy a kaputól az ölemben vittem be a szobámba és ott, mielőtt ő aludt, lehúztam a cipőjét és én vettem azokat fel. A kávéos uton visszamentem a kapu elé, megkerültem a villát, átmásztam a kertészen — a többi már tetszik tudni. Miután az ablakot betörtém és ugyanazon úton a szobámba visszatértem, a még alvó Lége lábaira újra felhúztam a cipőt, öblevettem és elvittem az ároki és abban a hiszemben, hogy az első arrajáró úgys észre fogja őt venni, ott hagytam.

— És hol a kazetta? — kérdeztem.

— Az kérem a kéményben van elrejtve.

— Valóban, az ékszerládkát meg is találtuk a kéményben teljes tartalmával, csupán a karkötő hiányzott belőle.

Lége boldog volt, amikor szabadon bocsátották, csupán azt kérdezte meg nagy alázattal, hogy a jövőben vajjon miről ismerhetné meg, hogy öntöttek-e altatóport az italába, vagy sem? Az egész kérdésben ez a körülmény volt számára a legfontosabb!

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtóanyag, mely fertőző betegséget pántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanítt beszerezhető sváb, rusznai, csőtányirtószerek is. Postaszékküldési hely: „Ratinol” Laboratórium, Budapest, VII., Murányi-u. 38.

Gyűjtsük össze a néphagyományokat!

A „Vasárnap“ tizedik versenye.

Körülbelül egy emberöltő óta minden művelt államban szorgalmas erővel folyik a néphagyományok gyűjtése. Magyarországon is már jóval a háború előtt megindult a magyar néplélek kincsekamrájának felkutatása s noha tudósaink és művészeink már eddig is vitágraszóló értékeket gyűjtöttek össze, mégis óriási munka van még hátra, amelyből a hazáját szerető minden magyarnak töle telhetőleg ki kell venni a részét.

A keleti álmokkal teli, dalos, színes magyar néplélek kifogyhatatlanul termeli a nótákat, verses ünnepi mondásokat, játékmondókat, köszöntőket s kántálásokat. Mindezek talán csak csekély jelentőségűeknek látszanak, de a magyar néplélek kutatói szemében megbecsülhetetlen fontosságúak, mert összegyűjtésük a magyarság lelkének rajzát teszi tökéletesebbé s amellel veszendő értékeket is megment az utókor számára. Könyven fakad a nóta, a hűsvéti, a betlehemi rigmus, egy-két nemzedék ismeri, dalolja, kántálja, azután a következő — elfelejti. Ha nem kutatjuk fel s nem gyűjtjük össze ezeket az apró ékköveket, elvesznek s a magyar néprajzi tudomány szegényebb lesz olyan kincsekkel, adatokkal, amelyekkel pedig gazdagabb lehetne, ha az egész magyarság segítene a néphagyományok gondos és lelkiismeretes gyűjtésével.

Ez a gondolat vezérelte a Vasárnap-ot, amikor elhatározta, hogy tizedik pályázatát a magyar néphagyományok gyűjtésének szenteli. A magyar művelődésnek tesszünk szolgálatot ezzel a pályázattal, amelyet különös szeretetbe ajánlunk hűséges és rugaszkodásukat számtalanszor kimutató olvasóinknak.

A verseny feltételei

Felkutatandók és összegyűjtendők a magyar nép száján élő karácsonyi betlehemi játékok és kántálások, processziójárások, hűsvéti énekek, szerelmi, hazafias- és katonadalok, pástori- és régi betyármóták, arató- és borsdalok, tréfás versek, köszöntők, lakodalmi rigmusok, síratók, dajkarimek, gyermekdalok, játékmóniók és babonás szólásmondások.

Mindezek gyűjtésénél azonban a legnagyobb óvatosság ajánlatos. Csak olyan anyagot gyűjtsünk, amelynek népi eredete kétségtelen. Keressük fel a pástorembereket, akiknek lelke valóságos kincsháza a régi nótáknak, gyűjtjük össze az öreg emberek emlékezetében élő régi dalokat, rigmusokat stb. Különösen az öreg emberek tehetnek megbecsülhetetlen szolgálatot, hiszen ők olyan anyagnak vannak a birtokában, amelyet még nem ronthatott meg a magyar népdait megfertőző nemzetközi kuplé- és műdal, amely a nagyvárosok kávéházaiban és kabarékban születtek s az utóbbi időkben a vidéken is oly sajnálatos elterjedésre tett szert.

Pályázóinkat ismételten kérjük, hogy csupán régi származású anyagot gyűjtsenek. Ez pedig minél egyszerűbb, annál füdőbb, szebb és értékesebb. Helyesnek tartanók, ha a feljegyzett, összegyűjtött darabok mindégyle után odajegyzéne, hogy kitől s hol hallották, a helyi vonatkozású dolgoknál pedig némi magyarázatot is adnának az illető vers, nóta, rigmus eredetére vonatkozólag.

Hangsúlyozzuk, hogy nem pályázóink által írt költeményekre van szükségünk. — verspályázatra más alkalommal kerül sor — hanem igazi népköltészeti gyöngyszemekre, amiket olvasóink kutatásának fel s gyűjtsenek össze. Mindnyáján emlékezünk valamilyen régi nótára, amelyeket édesanyánktól, dajkánktól, idősebb emberektől, a fonóban, a mezőn, keresztjárás-kor, karácsonykor, lakodalomban hallottunk, ezeket katussk fel s jegyezzük fel. Ne könyvből másoljuk ki, hanem a szájról tessék el őket.

Mint hogy a gyűjtés komoly, de rendkívül izgató és szép munkával jár, pályázóinknak elegendő időt adunk rendelkezésükre. A pályamunkákat éppen ezért legkésőbb

1928 január hó 22-ig kell beküldeni a „Vasárnap“ szerkesztőségébe.

A jutalmak odaítélésében nem csupán a beküldött anyag mennyiségét, tömegét vesszük tekintetbe, hanem értékét és jelentőségét is. Egy régi-régi pusztai nóta, vagy betlehemes rigmus, még ha csonkán, hiányosan tudtuk is csak feljegyezni, néprajzi szempontból értékesebb lehet, mint száz más, újabb s nem tisztán népi származású dal stb.

A pályázaton résztvehet bárki, akár előfizetője, akár vásárlója lapunknak. Csak azt kérjük, hogy azoknak a papírosok, melyeken a pályamunka helyet foglal, ne legyen máster-

mészetű közlés. Senki sem írjon reá tehát tanácskérés, rejtvénymegfejtést stb. A mástermészetű közlést külön lapra írjuk. A pályamunkára legfeljebb oda kell írni a Pályázat szót, legalul pedig fel kell jegyezni a beküldő teljes nevét, lakcímét (helység, utolsó posta, megye) és életkorát.

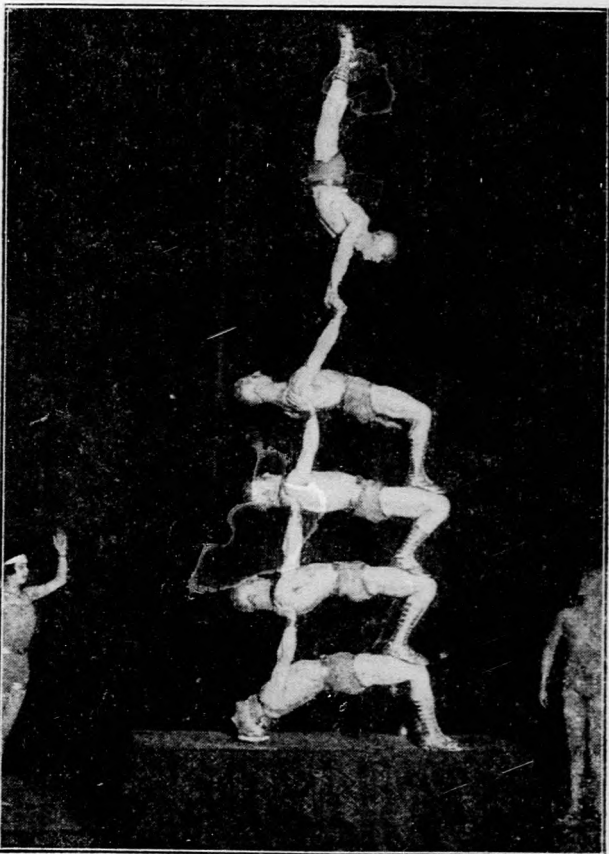
A verseny eredményének részletes beszámolóját

a „Vasárnap“ 1928. évi február hó 19-iki számában teszszük közzé.

A legeredményesebb munkát végző gyűjtők között tíz nagyértékű jutalmat osztunk szét.

Kérjük olvasóinkat, akik a népies időjárás szabályok összegyűjtésével is rendkívül hasznos szolgálatot végeztek, nyújtsanak ismét segítőkezdet a magyar tudomány avatott munkásainak. Bizonyosak vagyunk benne, hogy most sem fogunk csalódni a Vasárnap lelkes és szorgalmas táborában.

Gyönyörű csillogó karácsonyi vásár a Sternberg hangszer-gyár palotájában (VII., Rákóczi-út 60.) A legérdekesebb ajándéktárgyak, melyért gyermek és felnőtt ujjong. Hismaster, Pathé és Columbia világmárkás beszélőgépek a legolcsóbb gyári áron, a Sternberg-hangszergyárban. Gyermekeknek: játékgongora 6 pengőtől, gyermekhegedű 4 pengőtől, zenélő forgóba 10 pengő, zenedoboz 4 pengőtől, verki 30 pengőtől, dob, trombita és még sok ezer zenélőjáték. Az egész családnak: beszélőgép P 16,50-től, legújabb hangtárcák P 2,30-tól, zenélő karácsony-faforgató, a szentesalád színes szobrálval P 160.

Nagyszerű akrobata-mutatvány.

Képtin a bolgár Baranoff-testvérek megkapó produkcióját ábrázolja, az ötszörös piramist. A kitünő erőtűvészek fellépését állandóan zajos siker kíséri.

Aki kitünő és olcsó napilapot akar, fizessen elő a BUDAPESTI UJSÁG-ra.

Százötven olvasónk vett részt a rejtvénypályázaton.

November hó 27-én hirdettük ki *nyolcadik* versenynünket. A pályamunkák beküldésének határidejéig — december hó 15-ig — százötven olvasónk küldötte be képrajtvényét a pályázatra. A versenyen résztvevő olvasóink névsora — a levelek beérkezésének sorrendjében — a következők:

Főglein Ferenc (Szekezsárd), *Kovács* József (Kapospula), *Scabó* Elek (Vitka), *Szentgyörgyi* István Dániel (Kiskörös), *Pusztai* László (Nagyigmánd), *Bucsi* János (Vál), *Mentes* István (Lentiszombathely), *Bicsák* Pál (Magyarszombatta), *Parvas* Kálmán (Ósi), *Szinák* Juliska (Szend), *Papp* András (Dévaványa), *Szűcs* János (Pereked), *Turós* István (Somogyjád), *Mezei* József (Dencsháza), *Bodorkos* Domonkos (Nagyegencs), *Martin* Jakab (Budakeszi), *Németh* József (Csánig), *Srágl* Sándor és *Srágl* József (Vadosfa), *Lukács* József (Felsőszakony), ifj. *Szabó* József (Mezőtárkány), *Tábori* Juhász István (Borota), ifj. *Tóth* István (Felsővadász), *Horváth* Károly (Leheltelep), ifj. es. *Nagy* József (Kaposzentbenedek), ifj. *Scabó* Lajos (Konyár), ifj. *Kis Bagoly* József (Botyka), *Nemzeti Olvasókör* (Kareag), *Juhász* György (Csolyópuszta), *Sinkó* László (Soltszentimre), *Pör* Vince (Pat), *Szabó* István (Báta), ifj. *Andik* István (Erdősokonya), *Kalmár* József (Jászberény-Leheltelep), ifj. *Törzsök* István (Belvárd), *Bognár* Ernő (Kerca), *Ritcel* János (Szébeny), *Varga* Sándor (Homokszentgyörgy), *Jakab* László (Debréte), *Buday* Róza (Rábadoroszló), ifj. *Pári* Kálmán (Tarnaméra), ifj. *Piskátor* András (Nógrádpatak), ifj. *Nyerges* Mihály (Csanádpalota), *Atmágy* Pál (Tiszabó), *Gazdakör* (Tépe), *Marics* Ferenc (Miháld), ifj. *Kum* József (Sárszeg), *Kis* József (Alsók), *Csider* Ferenc (Répezeszeme), *Virágh* Gábor (Rábacsécsény), *Császár* János (Nagykamarás), *Léber* Ambrus (Nagyvásony), ifj. *Kukla* Béni (Cegléd), *Molnár* Henrik (Budapest), *Csorba* István (Bogács), *Kiss* Iloca József (Irota), *Hezinger* Jenő (Alsópáhok), *Lipták* Ferenc (Edelény), *Vallyon* Sándor (Tiszasüly), *Dömse* Mihály (Tarrós), *Tóka* Mihály (Berkessd), *Varga* András (Gyöngyöstarján), ifj. *Skakál* József (Kerca), *Paukovits* Emilia (Ják), *Bene* Lajos (Matty), *Molnár* István (Nagypall), *Hencz* Pál (Szécsenke), *Bugyi* Albert (Jászberény), *Hanzséros* Béla (Fertőszéplak), *Engárt* Mariska (Fegyvernek), *Luzsi* János (Tiszasüly), *Király* Imre (Csókakök), *Molnár* Lajos (Gyöngyösoroszi), *Sivák* Ferenc (Dobodél), *B. Tóth* Sándor (Szabadzállás-Aranyegyháza), *Lázár* József (Alsópáhok).

Bóna Vendel (Zseliceszentpál), *Csire* József (Homokszentgyörgy), *Tomasovszky* András (Nyíregyháza), *Varga* Ferenc (Gyöngyöstarján), *Hirka* Mihály (Alberti-Irsa), *Beresnyák* István (Szendrő), *Ript* Mihály (Vásárosbéc), *Tóth* János (Alsóvadász), *Abraham* Erzsébet (Tengőd), *Hajdú* József (Oroszló), *Benő* József (Tiszaörs), *Sajgó* Ferenc (Kovácsánája), *Antal* István (Csesztreg), *Farkas* József (Bános), *Selymes* Lajos (Matty), *Berta* Ferenc (Dígsd), *Bodolai* Bálint (Dobodél), *Berecz* József (Kisvaszar), *Vas* József (Velemér), ifj. *Dankó* János (Jászladány), *Gaál* József (Szatta), *Czibulyka* Dénes (Ujkécske), *Hegedűs* Andrásné (Kondoros-tanya), *Tóth* András (Békésgyula), *Csóka* Kázmér (Nógrádpatak), *Csabai* Antal (Keckemét), *Walter* Antal (Bácsalmási Szöllők), *Torgyik* János (Kiskörös), ifj. *Vajda* József (Hedrehely), *Dobor* Nándor (Kisdobsza), *Nán* Ferenc (Károlyfalva), *Mezei* János (Csurgóskard), *Viczina* Lajos (Magyaralmás), *Török* Imre (Nagyecsed), *Taj* Bertalan József (Rinyakövési), *Saja* Vilmos (Füldes), *Balogh* Géza (Tótok), *Katona* József (Egyek), *Kollmann* Ferenc (Csepel), *Kotán* Mihály (Rácmecske), *Lits* József (Gamásza-puszt), *Nyeste* István (Mezőkövesd), *Balogh* Eszter (Kúnszentmiklós), *Vörös* Vince (Kisbicsérd), ifj. *Csicsely* Pál (Csanabacúd), *Kurunczi* Antal (Földéak), ifj. *Benke* Tamás (Csanádpalota), *Beller* József (Mezőkövesd), *Farkas* Mihály (Berkessd), *Kliment* Z. Mihály (Békécsaba), *Szenczi* Antal (Esztergom), *Csikai* Sándor (Tiszaladány), *Kasza* Sándor (Jászárokszállás), *Illés* János (Bördöcze), *Kiss* Lajos (Dancsháza), *Bugyi* Máté (Nézsza), *Tolnai* István (Bicske), *Illés* István (Bördöcze), *Nagy* Júlia (Pálmonostora), *Rencsisovszky* József (Debréte), *Rencsisovszky* István (Debréte), *Mester* Ferenc (Debréte), *Mester* István (Debréte), *Mester* József (Debréte), *Sinkó* Gizuska (Soltszentimre), *Borsos* István (Szigetszentmiklós), *Petrovits* V. Lajos (Páhi), *Berky* Ignác (Dunaföldvár), *Rudas* Károly (Cup), *Buzás* Sándor (Ártánd), *Sinkó* Ferenc (Soltszentimre), ifj. *Novák* Pál (Sand) és *Kisnémet* János (Jászberényhajta).

A FALUSZÖVETSÉG HIREI

Márciusban tartja a Faluszövetség kongresszusát. A Faluszövetség jövő évi március hó első napjaiban a magyar falvak összehívásával országos kongresszust tart. Ezen a nagyszabású kétnapos kongresszuson, az agrár-irányzat szakavatott előadói ismertetik a falu világának legégetőbb kérdéseit. *Községfejlesztés, községi adók, a közigazgatási reform, a tanyai kérdés, útépités, vidéki kisvasutak, csatornázás és vízszabályozás, a községek villamosítása, a falu egészségügye, társadalmi és kulturális élete, a szövetkezeti kérdés* mellett tárgysorozatban szerepel a földreform pénzügyi lebonyolításának, a földmunkásoknak, a telepítés és közsegésítésnek és az egyházi szolgáltatások ügye is. Valóban a magyar vidék, a magyar községek kongresszusának ígérkezik tehát a Faluszövetség március 3-ára és 4-ére összehívott kongresszusa, amelyre máris nagy számban jelentkeztek a vidéki résztvevők.

Gazdaszervezkedést sürgetnek az apciak. Az elmúlt vasárnap a Faluszövetség apci fiókja népes értekezletet tartott, melynek célja a falu népet érdeklő gazdasági kérdések és ismeretterjesztő előadások megbeszélése volt. Az értekezleten megjelent dr. *Szekeres* László főtitkár a Faluszövetség képviselőjében. Az értekezleten *Szita* Mihály plébános és *Lévai* István köri elnök vezetésével részt vett a község egész gazdaközönsége. *Lévai* István kiszagda, elnök, rámutatott a gazdaszervezkedés szükségességére, kimutatva azt, hogy a falu érdekeit csak akkor lehet előbbre vinni, ha maga a gazdaközönség is törődik saját ügyeivel. Utána dr. *Szekeres* László főtitkár, az olasz és magyar gazdasági viszonyokról tartott előadást. *Szita* Mihály plébános összetartásra hívta fel az egybegyűlt gazdaközönség figyelmét, mert csak egyesült erővel tudjuk Magyarországi gazdasági feltámadását előbbre vinni. Az egybegyűlt gazdák közül: *Határ* Márton, *Zólyomi* András, *Márton* Ferenc és még többen szólaltak fel. Az értekezlet a Himnusz szavaival ért véget.

Üröm és Tar községek gazdaközönségének állásfoglalása a kartelek ellen. *Balogh* Gyula, a Faluszövetség igazgatója, december hó 1-én Üröm községben és 4-én pedig Tar községben tartott előadást a kartelekéről s ez alkalommal mindkét községben igen sokan hozzászóltak a kérdéshez és végül határozati javaslatot hoztak, amelyben kéri a kormányt az előbbi törvényhozási intézkedését a kartelek tiltakozása ellen.

Fájós, érzékeny, fagyástól meggyőlt lábat egyszerű megáztatja

Szt. Rókus sós, meleg lábfürdőben

Legegyszerűbb és legjobban bevált módszer a lábfájások ellen. 1926

Érzékeny lábak, melyek égnék és elzsibbadnak, dagadt bokák, kintő tyukzemek, feltörések, fagyás okozta törhetetlen viszketések, mind ezek a lábfájások azonnal megszűnnek a Szent Rókus lábsófürdő használatával. A Szent Rókus lábsó fürdőjében oxigénzi a lábrizet, összehúzó és gyulladásgátló hatása van. A Szent Rókus lábsófürdő meggyógyítja és tökéletesen rendbehozza a legelhanyagoltabb lábat is annyira, hogy a szűk vagy új cipő olyan lesz, mintha évekig hordta volna. Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukzemeket annyira, hogy kés vagy borotva nélkül eltávolíthatók. Minden gyógyszerért kapható. Nagy csomag ára 1 pengő 28 fillér. Főraktár Szent Rókus Gyógyszertár, VII. Rákóczi-ut 70.

A pesterzsébeti földről tanfolyam hallgatói.

November hó 14-től december hó 3-ig tartották meg Pesterzsébeten a nyolcadik földről tanfolyamot. Képzünk a tanfolyam hallgatóit ábrázolja. *Ülők sora* (jobbról balra): Kauker Józsefné, Kummermann Boriska, Orth Béláné, Rácz László m. kir. gazdasági tanár, Molnár Gáborné, Gertner Edéné, Bán Rózsika, Udvardi Rozália. — *Második sor*: Eker Ádám, Sas Lajos, Krammer Sándor, Tóth István, Mott Péter, Varga Mátyás, Schmidt Ferenc. — *Harmadik sor*: Kolman János, Gróf József, Kiss Imre, Göllöcsér István, Bakos János, Vencler Frídolin.

(Beküldte Gróf József Berkesdről.)

Kultúrházat építenek a hódmezővásárhelyi gazdák. A közelmúltban Hódmezővásárhelyen járt a Faluszövetség több kiküldöttje abból az alkalomból, hogy ott leleplezték a tanyai gazdák Mayer János földművelésügyi miniszter arcképét. Az ünnepség során a Faluszövetség kiküldöttjei arra biztatták a déri gazdákat, hogy építsenek kultúrházat maguknak. A tervet nagy rokonszenvvel fogadták a gazdák és Szombati Imréné, a Faluszövetség ottani elnökének, közlése szerint a kultúrház érdekében máris megmozdult a tanyavilág aprajagya. *Olasz* Lajos a kultúrház céljára háromszáz négyzetl területet ajánlott fel díjmentesen. A belsejérszébeti gazdák pedig nyolcvan métermázsza búza árát ajánlották fel és kijelentették, hogy az építkezéshez szükséges valamennyi fuvarozást és közmunkát *díjmentesen elvégzik*. Maguk a tények annyira szépek, hogy felesleges ehhez minden magyarozó szó.

Az egyetemi és főiskolai ifjúság részt vesz a Faluszövetség népművelési munkájában. A magyar egyetemi ifjúság jövőjének jelentős tényezője lesz majd az a probléma, hogy a végzett ifjúság hogyan tud az életben beleilleszkedni környezetének kulturális és társadalmi viszonyai közé. Az orvos, a mérnök, a tanár, a közigazgatási tisztviselő csakis akkor fogja hivatását a nemzet jövője érdekében teljesíteni, ha együttesen az őt környező és körülötte dolgozó emberekkel és hivatalbeli kötelességeinek teljesítésén kívül szociális, gazdasági és kulturális életüknek munkása, majd vezetője és irányítója lesz. E nagy hivatásra való felkészülés érdekében az *Országos Széchényi Szövetség* programjába vette, hogy tagjai vidéken és az egyes falvakban ismeretterjesztő, népművelési előadásokat fognak tartani, hogy így közelebbi érintkezést vegyenek fel a falu népével s annak viszonyaival és életével megismerkedjenek. E munkában a Széchényi Szövetséget a Faluszövetség támogatja, mely előre kidolgozott program alapján fiókszövetségei és tag egyesületei által rendezett népművelési tanfolyamokon fog alkalmat adni az egyetemi ifjúság értékes és vezető tagjainak, hogy ezek keretében előadásokat tartsanak. E mozgalom eredményei ma még beláthatatlanok. Ez lesz a legjobb iskola, hogy a mai ifjúságból a jövő ideális vezetőemberei kikerüljenek.

Az egyke elleni védekezésről tárgyal a baranyaszentlőrinci járás jegyzői kara. Azzal a hatalmas nemzetpusztító veszedelemmel szemben, mely Baranya vármegye népét is erősen kikezdte, a járás jegyzői kara értekezletre gyűlt össze *Szentlőrincen*, hogy az egységes védekezés módjait a Faluszövetséggel megbeszélje. Az értekezleten megjelent a járás 72 községének jegyzői kara, dr. *Szicser* István főszolgabíró vezetése alatt. A Faluszövetséget dr. *Szekerés* László főtitkár képviselte. Az értekezleten részt vettek még: *Koncz* Miklós tb.

főszolgabíró, dr. *Winternic* Ferenc szolgabíró, dr. *Ralovits* Jenő járásorvos, *Szabó* Géza gazdasági felügyelő és vitéz *Barlai* János testnevelési járási főjegyző. *Szicser* István főszolgabíró megnyitó szavai után, melyben vázolta az egyke rettentő pusztításait, dr. *Szekerés* László főtitkár tartott előadást a védekezés lehetőségeiről, mely után élénk vita fejlődött ki. Az egybegyűlték közül nagy megértéssel és szeretettel szölkáltak a kérdéshez: *Nagy* József, *Szomor* Ferenc, *Sipos* János, *Fortvinder* István, *Jakab* József, *Folber* János, *Rácz* Béla, *Kántor* Elemér, *Siptár* Károly, *Zalai* István, *Rattinger* József, *Morvai* Dezső, *Vedrői* Ödön, *Vinci* Dénes és *Kovács* Gábor főjegyzők. Az értekezlet kimondotta határozatilag, hogy a Faluszövetséggel karöltve felveszi a küzdelmet társadalmi úton a nemzetpusztító veszedelemmel szemben.

Népművelési vezérfonalak. A téli falusi népművelési munka sikerét és eredményeit nagyban elősegíti az, ha az egyes előadások részére megfelelő vezérfonalak állanak az előadók rendelkezésére. A Faluszövetség, mely legelső volt a háború után a népkadémiák és népművelési tanfolyamok szervezésében és a falusi kulturmunka megindításában, megkönnyíti a népművelési előadók fáradságos és felelősségteljes munkáját azzal, hogy az egyes előadásokhoz és tárgykörökhöz rövid vezérfonalakat bocsát rendelkezésükre. Negyven ilyen népművelési vezérfonalat adott ki eddig a Faluszövetség, amelyek könnyen érthető módon dolgozzák fel a mezőgazdaság, a falufelújítás, a magyar történelem, földrajz, irodalom, egészségügy stb. népművelési anyagát. E kis füzeteknek megvan az az előnyük, hogy nemcsak az előadók részére szolgálnak vezérfonalul, hanem azokat a hallgatóság kezébe is lehet adni, hogy azok az elhangzott előadást az illető tárgykörrel szölk füzet áttanulmányozásával sokkal maradóbban rögzítsék meg. E népművelési füzetek pár fillérért kaphatók a Faluszövetségnél (Budapest, IX., Üllői-ut 1., II.). Ha a Szövetség fiókja és tag egyesületei nagyobb mennyiségben rendelik meg, kedvezményes áron és kedvező fizetési feltételek mellett juthatnak azokhoz.

A kisgazdatársadalom legjobb napilapja a BUDAPESTI UJSÁG.

A szépségkirálynő.

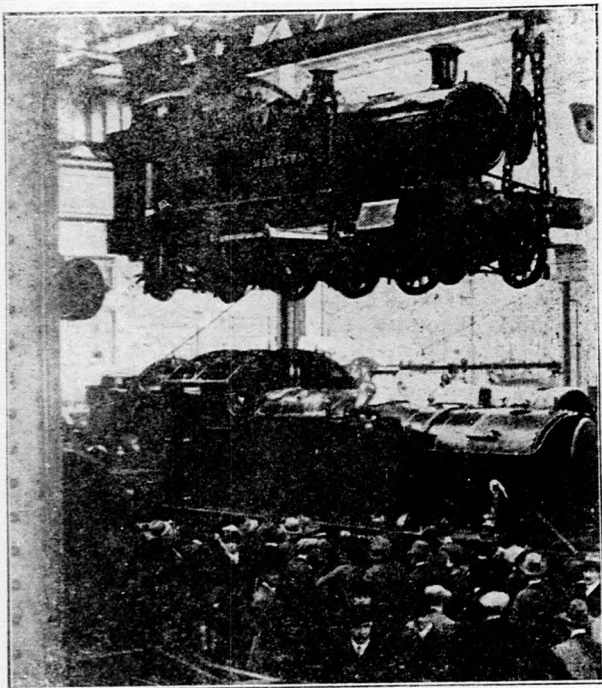
Képzünk egy sokszorosan kitüntetett ír setter-fajta ebet ábrázol, tizenegy darab kicsinyével és számtalan díjjával. A pompás eb valóban büszke lehet sajátmagára.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalmjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai dalárdái, egyházi Harmonikumok részletre is.

Romlott hangszereket művésziessen javít
Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyár
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71
Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel

Sokezer kilós mozdony a levegőben.

Az angol mozdonygyárakban az elkészült lokomotivokat a hivatalos bizottság minden oldalról megvizsgálja. Éppen ezért hatalmas láncok segítségével a levegőbe emelik a mozdonyokat. Képünk ezt a jelenetet örökíti meg.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Országos gazdanagygyűlés.

Rendkívül impozáns keretek között folyt le december hó 11-én, vasárnap az Országos Magyar Gazdasági Egyesület évi rendes közgyűlése, valamint az országos gazdaggyűlés. A közgyűlés napirendje előtt Bernát István méltatta gazdag tartalmú beszédében Darányi Ignác agrármunkásságát, majd Somssich László gróf tartotta meg elnöki megnyitóját, amelyben sorra vette a sürgős megoldásra váró összes mezőgazdasági problémákat. Legfőbb feladatnak mondomta a *terméértékesítés megszervezését, a termelés intenzitásának fokozását és minőségbeli javítását, a mezőgazdasági szakmúveltség terjesztését, a gazdatiszti törvény revízióját és a mezőgazdasági kivétel fokozása útján a külkereskedelmi mérleg passzivitásának megszüntetését.* Utána Mayer János földművelésügyi miniszter nyilatkozott a *mezőgazdaság állapotáról.* Elismeri, hogy a mai mezőgazdasági helyzet súlyossága mindenekelőtt a külkereskedelmi mérleg passzivitásának tulajdonítható. Ezután részletesen változott, miként óhajtja felosztani az ötmillió pengő költségetési összeget, mely a mezőgazdasági termelés fokozása céljából a földművelésügyi tárca rendelkezésére áll. A megoldásra váró problémák közül felemlíti a magyar búza sikértartalmának hivatalos és tudományos megállapítását, a hasznos külkereskedelmi szerződéseket sürgős megkötését. Legközelebb tető alá kerül a *gazdatiszti törvény is.* A földbírtok szabad forgalmát a határmenti szempontok figyelembevételével, mihelyt lehetséges lesz, *ismét helyredállítja.* Ezután Mutschbacher Emil dr., az OMGE ügyvezető igazgatója terjesztette elő az

igazgatóság évi jelentését, melyet a közgyűlés egyhangú helyesléssel tudomásul vett.

A közgyűlést követő országos gazdaggyűlésnek első szónoka Hadik János gróf volt, aki nagy beszédben erőlyesen követelte az Országos Földbírtokrendező Bizottság megszüntetését. Visszaállítandónak tartja a békebell tulajdonjogot, mert legfőbb ideje annak, hogy ismét kialakuljon a gazdatársadalom minden rétegének egységes frontja. — A nagygyűlés ezután kimondotta, hogy követeli az autonóm vámtarifa egyes indokolatlanul magas vámtételeinek sürgős revízióját és az ipari kartellek erőteljes megrendszabályozását. Egyben elhatározta, hogy követeli a gazdatársadalom adósságainak sürgős orvoslását is. Végül az országos gazdaggyűlés megismételte azt a többször hangoztatott kívánságát, hogy a kivitelért az állatforgalmi adó egyéb forgalmi adóhoz hasonlóan visszatérítessék. Végül többek hozzájárulása után Gaál Gaszton mondotta el nagyszabású beszédét, melyet lapunk más helyén közlünk.

Vasárnap délután a magyar gazdatársadalom a Hungária-nagytermében megtartotta hagyományos gróf Károlyi Sándor-lakomáját, amelyen Buday Barna, az OMGE igazgató-főszervezője tartott klasszikusan szép, mélytartalmú emlékbeszédet Károlyi Sándor gróf munkásságának szövetkezeti és agrárpolitikai jelentőségéről.

Az új állategészségügyi törvényjavaslat.

A földművelésügyi miniszter, mint ismeretes, a képviselőház december hó 2-án tartott ülésén betervezte az állategészségügyről szóló új törvényjavaslatot, mely a gazdaközönség által régen hangoztatott hiányokat lesz hivatva pótolni. Az új állategészségügyi törvényjavaslat szabályozza az állatok és állati nyerste-mények behozatalát, kivitelét és átvitelét és pedig aszerint, amint velünk szerződésben lévő vagy nem lévő államokról van szó. Rendezi a *húsvizsgálatot* egész terjedelmében és módot nyújt arra, hogy a községekben és városokban *hullafeldolgozó-készülékek* létesülhessenek. Jogalapot nyújt *kötelező védőoltások elrendelésére, nyilvános állatkórházak és laboratóriumok* üzemben tartásának szabályozására, *állatgyógyszerek előállításának* ellenőrzésére és felülvizsgálására. Enyhíti a bejelentési kötelezettséget és a betegségek megállapítására az állatorvosoknak *szélesebb hatáskört* biztosít. Szabatosan körülírja a *fertőző állatbetegségek ellen elrendelhető rendszabályokat*, továbbá a *védő- és gyógyítóoltást.* Megtiltja az állatoknak elvezetését útján való leléését és a beteg vagy gyanús állatok hatósági leléését az eddigieknél *szélesebb alapokra* fekteti. Ugyancsak részletes intézkedéseket tartalmaz a törvényjavaslat a *becslési és körtalanításra vonatkozólag is.* Végül a tervezet megállapítja az állatokkal való kuruzslás fogalmát és rendezi a *helyhatósági állatorvosok jogviszonyát.*

Hogy kezeljük a tejet?

Az OMGE tejgazdasági bizottsága az elmúlt héten ílést tartott, amelyen Gratz Ottó dr. gazdasági főtanácsos, a magyaróvári tejgazdasági kísérleti állomás igazgatója tartott érdekes előadást a *tejtermelés és kezelés higiénijéről.* Részletesen váltota azokat az intézkedéseket, amelyek minden gazdaságban végrehajtandók volnának a tej tisztántartására. *Fejés közben a gazdák ne takarmányozzanak a tejet minél hamarabb hűtsék le, mert gyorsan indul meg a baktérium szaporodása.* A tejből szaporodó baktériumok elleni védekezés egyetlen módja: a *tisztaság, amellyel a fertőzés megelőzhető.* A baktériumok szaporodását megakadályozza a *magas hő, a szód, a méz, a szárítás.* A tejet a hideg teszi főképpen tartóssá. Különösen nyáron kell gondoskodni a tej megfelelő lehűtéséről.

Tanfolyam szeszgyártulajdonosok és vállalkozók számára.

A m. kir. Erjedéstanai Intézet 1928 január hó 23–28. szeszgyártulajdonosok, vállalkozók és szeszüzlettel foglalkozók részére tanfolyamot rendez. A tanfolyamon a keményítő és cukortartalmú nyersanyagokból kiinduló szeszgyártás technológiáját, a „Rapid” szeszgyártást, üzemellenőrzést, gazdaságos tüzelést, szeszgyári takarmányozást, továbbá a pénzügyi törvényeket és rendeleteket adják elő, különös tekintettel a fentieket érdeklő szempontokra. Jelentkezni lehet az intézet igazgatóságánál (II., Debrői-út 15.) legkésőbb 1928 január hó 18-ig. Tan- és laboratóriumi díj: 100 pengő.

PETROLEUM-KÁLYHA

(a technika csodája) tiszta, üzembiztos, füstcső nélkül ég, csodás meleget ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.

Petroleum-gyorsfűzők. — Viharlámpák. — **KARBID.** — Acetylenégők és összes kellekek

Szállítja a közismert szaküzlet:
SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST

= VILMOS CSÁSZÁR-UT 53.

(Alapítva: 1884.)

Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

Méhészek értekezlete.

Igen tekintélyes számú résztvevő jelenlétében folyt le a méhészek ezidei értekezlete a földművelésügyi minisztériumban, Mayer Károly államtitkár, majd később *Leidenfrost* Aurél dr. miniszteri tanácsos elnöke mellett. Az értekezletet az *Országos Szövetség* és az *Országos Méhészeti Egyesület* szorgalmazására hívta egybe a földművelésügyi kormány. Az ország méhésztársadalmának képviselői: *Széchenyi* Gyula gróf és *Szilassy* Zoltán gazdasági főtanácsossal az élükön jelentek meg az értekezleten, melyen a régóta húzódó *kaptárkérdés*, egy tudományos *Méhészeti Kutató-Állomás* létesítése, a *költésbetegség gyógyítása* és a *cukorügy* szerepeltek. Mind a négy kérdésben olyan határozatot hozott az értekezlet, mely a méhésztársadalom teljes megelégedését és megnyugvását fogja szolgálni.

A Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesületének közgyűlése.

A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete december hó 11-én tartotta harminceves fennállásának jubiláris közgyűlését. *Hoyos* Miksa gróf elnöki megnyitóbeszédében méltatta mindazok érdemét, akik az idők folyamán az egyesület elnökei és vezetői voltak, majd kifejtette, hogy az ország megcsonkítása után még fokozottabb mértékben van szükség arra, hogy az ország szesztermelése végeredményben a mezőgazdaság számára biztosítható legyen. A közgyűlésen a földművelésügyi miniszter képviseletében *Gally* Kálmán n. államtitkár, a pénzügyminiszter képviseletében *Koller* Pál dr. h. államtitkár, az OMGE képviseletében *Beliczey* Géza felsőházi tag és OMGE alelnök, az Országos Mezőgazdasági Kamara képviseletében pedig *Marschall* Ferenc országgyűlési képviselő, igazgató és *Hérics-Tóth* Jenő dr. az erjedéstani intézet nevében meleg szeretettel üdvözölték az egyesületet és kiemelték, hogy az egyesület példás működése a közgazdasági életben mindenkor a legnagyobb méltánylásra talált. Ezután *Krolopp* Hugó dr., az egyesület igazgatója számolt be az egyesület működéséről annak megalakulása óta, majd számszerű adatokat sorolt fel és rámutatott arra, hogy az Országos Szesztermelési R.-t. működése nyomán milyen szépen emelkedett a szesztermelés. Végül megállapította, hogy az 1921. évi kerettörvénnyel szemben a mezőgazdasági szesztermelők elégedetlenek, mert abban a kontingenstörvény intencióit nem érvényesülnek és a mezőgazdasági szeszpar az elvont jóváírásért semmiféle ellenszolgáltatásban nem részesül. A jubiláris közgyűlés az egyesület vezetőségének lelkes éljenzésével ért véget.

Katalin-napja Párisban.

A francia fővárosban régi hagyományos ünnep a Katalin-napja. Ezen a napon a leányoknak mindent szabad, sőt bármelyik idegen férfit megcsokolhatják az utcán. Képünkön három csinos leány a rendőrök ellen csóktámadást.

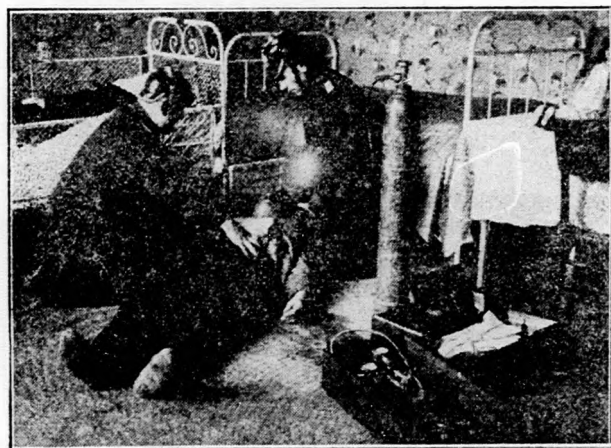
Szervezkednek a cukorrépatermelők a cukorgyárosok ellen.

Több ízben hírt adtunk már azokról a tárgyalásokról, melyeket az Országos Mezőgazdasági Kamara, az Országos Magyar Mezőgazdasági Egyesület és a cukorgyárosok képviselőivel folytattak s amelyek mindezeidig eredménytelenek maradtak. Éppen ezért a gazdatársadalomnak ez a két érdekképviselete életre akarja hívni a hazai cukorrépatermelők egységes frontját. A cukorrépatermelők országosan és egységesen történő megszervezése a kerületi mezőgazdasági kamarák útján a leg-rövidebb időn belül megkezdődik. A cukorrépatermelők érdekeik méltánylására csak abban az esetben számíthatnak, ha a külföldi cukorrépatermelőkhez hasonlóan tömörülnek. Éppen ezért most a mezőgazdasági kamarák akciót indítottak, hogy a cukorrépatermelők gazdák a cukorgyárokkal való leszerződésüket mindaddig tartásuk függőben, amíg ez az országosan és egységesen történő termelői szervezkedés be nem fejeződött.

Fehér világ.

Minden jel arra mutat, hogy fehér lesz az idei karácsony. Vastag hótakaró fedi a magyar földet, amely a fehér dunyha alatt álmodik és gyűjti az új erőket magába, hogy tavasszal millió virággal, nyáron kövér búzacsomókkal, ősszel pedig századok szőlőfürttel fizessen a rácsurgatott emberi verejtékért. Olyan szép ilyenkor a természet, olyan csodálatos a csöndje. A puha hószőnyeg minden zajt felfog, minden lárna befelül az égről hullott mennyei pihébe. Csak egy-egy varjú károm a magasban, amint lomha szárnycsapásokkal feketén úszik az ölmos ég alatt. Csendes a falu is, még a morcos képű ebek is benn melegednek a szobában, a kemence mellett. Az udvaron elárultan ócsorog a tömzsi hóember — mit gyermekkezek építettek — pufók arca alig nő ki a vállából, feje tetején lyukas fenékű fazék hivalkodik, furcsa, mulatságos figura, szegény, mégis olyan feszesen, büszkén áll, mintha ő őrizné ezt a nagy téli csöndet. Odabenn az asztal körül körül karácsony békéje simogatja a szíveket. A kis Jézus jósa a szentsége költözött be minden szívébe... Ezek a téli estéken olyan jó, olyan meleg minden lélek. Mintha az a nagy, fehér hó, amely odakinn ráhullott a világra, a szívek indulatát is megfehéřítette volna. Karácsony már az ajtóndól van és kopog... Nyiljatos ki, ember-szívek, és öleljétek magatokra a Szeretetet...

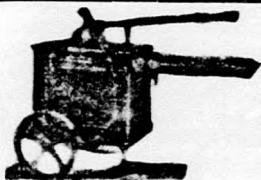
Öntudatos magyar gazda naponta csak a „BUDAPESTI UJSAG“-ot olvassa.

Tűzoltók, mint mentők.

A nagyvárosok derék tűzoltóinak nemcsak tűzoltást kell végezniük, hanem súlyos szerencsétlenségeknel is igénybeveszik segítő munkájukat. Képünkön például a berlini tűzoltók egy gázmérgezésnél nyújtanak első segélyt.

**LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-,
CSÉPLŐMENTŐSZEKRENYEK
SZÁRNYSZIVATTYÚK, TÖMLŐK
CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleticikk**

VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

Boldog ünnepeket! — köszönti egymásra a jókívánást a keresztényvilág ma mindenki s mi, a *Vasárnap* szerkesztőse is ezzel az üdvözlettel keressük fel olvasóinkat, akiknek, ime, átnyújtjuk kedves lapjuknak karácsonyi számát. Sok-sok munkával, még több szeretettel írtuk, csináltuk meg a *Vasárnap* ünnepi számát s hiszszük, hogy sikerült vele pár kedves, jó szórakozással eltöltött órát adnunk olvasóinknak.

Harangszentelés. Zalamegye Csömödér községében december 4-én, vasárnap ünnepélyesen szentelték fel az új harangot. A *Pákáról* elinduló papságot magyar ruhába öltözött lovasbandérium kísérte és a díszsátor előtt fehérruhás korszorúsiányok fogadták, a tűzoltócsapat pedig kordont állott. A szentelést *Mayer Gyula* pápai esperes vezette. A szentelés után *Tóth Márton* káplán tartott hosszantartó lelkes beszédet, melyet a környékből összesereglett ezernyi nép áhitattal hallgatott. Az ünnepélyt a Himnusz eléneklése zárta be. (*Beküldte Bécs József Csömödérről.*)

Mikulás-ünnep a tanyákon. A Jákóhalma községhez tartozó *Varjasi-tanyákon* új, modern iskola épült és nyílt meg az ősszel. A tanyai körzet olyan tanítót kapott *Varga Imre* személyében, aki kilenc évig a Salgótarjáni Köszénbánya R. T. iskolájánál működött teljes elismeréssel, hat évig a Nógrád-Honti Kultúra tanügyi lap társszerkesztője volt és csupán a kulturális munka szeretetétől áthatva, költözött a tanyavilágba, hogy dolgozzék a nép művelésén és nevelésén. Rövid néhány hónapos működés után máris tanújelét adta annak, hogy a kultúra terjesztésének lelkes és hivatott harcosa, amennyiben fényesen sikerült Mikulás-estélyt rendezett, legelsőt a tanyán. A tanyai iskola természetesen zsűfoglalás meglett érdeklődő szülőkkel és felnőttekkel. Az iskolásgyermekek: *Fiúk, jön a Mikulás* című egyfelvonásos színdarabot adták elő, nagyon szép díszletekkel. Az ünnepség keretében *Léko József* tanuló eredeti költeményt, *Léko Sándor* pedig Horthy-köszöntőt szavalt. A darab kis szereplői *Fülöp Juliska, Léko Juliska, Fodor Mariska, András Erzsike, Lukácsi Erzsike, Molnár Iduka, Simonváros Mariska, Labáth Mihály és Lukácsi Antal* valamennyien kedvesen játszották el szerepeiket. A krampuszt *Bella Ferenc* személyesítette. A Mikulás bácsi: *Varga* tanító pedig, minden gyermeknek ajándékot osztott. A kitünően sikerült estélyt a Magyar Hísekegy hangjai zárták be. A tiszta jóvedelmet, 60 pengő 20 fillért, iskolai harmonium beszerzésére fordítják. A tanyai lakók hálás szeretettel fogadják előjárójuk és tanítójuk nemes működését.

Ki adja örökbe gyermekét? A *Magyar Gyermektelepítés* néven *Szabó Miklós* református lelkész közreműködésével működő egyesület sürgősen keres *egy évet betöltött és háromévesnél fiatalabb leánygyermeket örökbeadásra*. A szülők és árvagyamok ilyenkor örökbekínáltjait jelentseik be azonnal a *Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 9. szám alatt lévő irodában*, ahol minden kedden és szombaton 11—1-gig találkoznak a gyermekkeresők és örökbe, vagy gondozásba kínáltak. Az egyesület tanoncok elhelyezésével is foglalkozik s ezért kéri az iparosokat és kereskedőket, hogy szükségletüket jelentseik be. A *Magyar Gyermektelepítés* a reabizott gyermekeket egyházhű, evangéliumi lelkületű környezetben nevelteti fel.

Kérelem. Minden tanító, leventevezető és nótakedvelő saját érdekében sürgősen jegyeztesse elő a „Szálljon a dal” című nótagyűjteményemet, mert az óriási nyomdaköltség miatt csak korlátozott számban nyomatom. *Sővényessy János* ref. tanár. (*Sajókeresztúr.*)

Hollandiában megkegyelmezték a frankhamisítás két vádlottjának. A holland törvények szerint azoknak az elítélteknek a büntetését, akik a feyintezetben kifogás-talanul viselik magukat, egyharmadrészen el lehet engedni. Ezen az alapon kegyelmet kapott, amsterdami jelentés szerint, *Mankovics és Marsovszky*, akik egyébként csak áprilisban szabadultak volna. A három évre elítélt fővádlott, *Jankovich Arisztid* ilyen körülmények között természetesen még nem kaphatott kegyelmet.

Szekszárd szobrot állít Bezerédi Istvánnak. Szekszárd város elhatározta, hogy szobrot állít *Bezerédi Istvánnak*, a selemhényótenyésztés meghonosítójának, aki a reformkorszakban Tolna megye képviselője volt. *Bezerédi István* egyik szölvívője a reformkorszaknak, az első jobbjérfelszabadító volt, mert 1836-ban *szedresi és hidjapusztai összes jobbágyait úrbéri váltságsszerződéssel felszabadította*.

Lindbergh Washingtonból Mexikóba röpült. Az első repülés hőse, *Lindbergh* ezredes most újabb bravurrai tetézte meg párisi utjának dicsőségét: Washingtonból elindulva, 27 óra 20 perc repülés után Mexikóba érkezett. *Lindberghet* leírhatatlan lelkesedéssel fogadták s megérkezését a mexikói kormány nemzeti ünneppé nyilvánította.

Karácsonyra forgalomba kerül az ezerpengős bankjegy. A Nemzeti Bank december 23-án forgalomba bocsátja az ezerpengős bankjegyeket. A sötétkékszíni új bankjegy egyik oldalán Hungária feje, a másikon *Benecur Gyula Vajk megkegyesztése* című képműve metszete látható. A Nemzeti Bank az ezerpengős bankjegy kibocsátásával egyidejűleg a régi, 500 koronás és egymilliókoronás címletű bankjegyeket bevonja a forgalomból. A bevonnásra kitűzött időtartam 1928 június 30-ig terjed, amely időpontig az ötszázézer- és egymilliókoronás bankjegyeket fizetési képen el kell fogadni. Ez időpontra tül ezeket a bankjegyeket már csak a Nemzeti Bank intézetei fogadják el kicserélés végett.

A Kúria is halálra ítélte az abonyi rablógyilkost. Még januárban történt, hogy *Steirer János* molnárlegény Dunaabonyban meggyilkolta és kirabolta *Müller Vilmos* kocsmáros és feleségét, a náluk szolgáló *Ács Mária* 14 éves cselédeányt pedig súlyosan megsebesítette. *Steirert* elfogták s úgy a törvényszék, mint a Tábla halálra ítélte. A Kúria most megerősítette a halálos ítéletet, mely így jogerőssé vált. Az ítélet kihirdetése után a tanács zárt ülésen döntött, hogy ajánlja-e kegyelemre a gyilkost vagy sem.

Szénné égett egy hatvanéves matróna. Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban Kispesztén, ahol a Holben-utca 31. számú házban egy öregasszony ruhája meggyulladt a kályhából kipattanó szikrától és a szerencsétlen asszony szénné égett el. *Szűcs Lajosné Motus Teréz* 63 esztendő asszony, kályhája mellett egy széken elaludt. A tűzhelyből szikra pattant ki és felgyújtotta az öregasszony ruháját. Szűcsné arra ébredt fel, hogy a lángok már a haját is kikezdték. A szerencsétlen öregasszony annyira megijedt, hogy nem tudott magán segíteni és mint élő fátyka futkosott a szobában halálra torzul arccal. Mire a szomszédok behatoltak, ájultan esett össze. Hívták a mentőket, de mikor az orvos megérkezett, az asszony már meghalt. Teste csaknem szénné égett. A tragikus véget ért asszony holttestét a bonctani intézetbe szállították.

Elgázolt egy esendő az autó. *Szalay Mihály* 28 éves esendő Soroksár határában, a Soroksári-úton, ahol szolgálatot teljesített, meg akart állítani egy szédítő sebességgel közeledő autót, amelynek lámpái nem égtek. A gépkocsi vezetője nem állt meg, hanem *tovább rohogott és Szalay Mihályt elütötte*. A szerencsétlenül járt esendő a járókelők néhány órával később összetört tagokkal, eszméletlen állapotban találták meg az árok szélén. Az embertelen módon gázoló autó, anélküli, hogy megállt volna, továbbrohogott. A súlyosan sérült esendő a II. számú honvédkórházba szállították. Az autót keresik.

Kommunista nyomdát leplezett le a rendőrség. A detektívek megfigyelték, hogy *Böhm Ferenc és Kürti Géza* foglalkozás nélküli napszámok kommunista röpiratokat terjesztenek a gyárakban. A nyomozók Budafokon, *Böhm Ferenc* lakásán házkutatást tartottak és tettenérték a két kommunistát, amint sokszorosítottépen a *bolsevista iratokat előállították*. Mindkettőjüket Budapestre szállították. *Kürti Géza és Böhm Ferenc* beismerték, hogy *Bécsből* kapott propaganda pénzen vették a sokszorosítottépet és ugyancsak bécsi pénzért gyártották a röpiratokat. Mindkettőjüket letartóztatták.

Küittottak az országból egy nemzetgyalázót. *Blagujevics* Alexa börgyári munkás 1922 februárjában összeszólalkozott munkástársaival s közben nemzetgyalázó kijelentéseket tett. *Blagujevics* ellen feljelentést tettek. Kihallgatása során kiderült, hogy 27 éve lakik ugyan Magyarországon, de *szerb állampolgár*. Azzal védekezett, hogy nem a magyarokat, hanem csak a munkásokat szidta. A tanúk azonban ellene vallottak, mire a bíróság kétértelmű fogházra ítélte és az ország területéről örökre kitiltotta.

Halálra forrázza magát a fürdőkádban egy kisleány. A Bocsyai katonai főreáliskola tanárának, vitéz *Dobó Rezső* alezredesnek, aki a fővárosban lakik, nyolcesztendő Gízella nevű kisleánya fürödni készült s eközben véletlenül megérszúzott és beleesett a forró vízzel telt kádba. A szerencsétlen gyermek olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy *huszonnégy óra múlva borzalmas kínok között meghalt*.

OLVASÓINKHOZ!

Ajándéknaptárainkat megküldöttük előfizetőinknek.

Lapunk pompás karácsonyi ajándékát, a Vasárnap Nap-tárát, mai ünnepi számunkhoz csatolva küldöttük meg előfizetőinknek. Kérjük, fogadják szeretettel és azt kívánjuk, teljék örömeik benne.

Régi előfizetőinken kívül természetesen azoknak is megküldjük ajándéknaptárunkat, akik legalább félévi előfizetés be-
küldésével új előfizetőink sorába lépnek.

Előfizetési áraink:

egész évre	4 P 96 fill.
fél évre	2 P 48 fill.
negyed évre	1 P 28 fill.

A „VASÁRNAP” kiadóhivatala
(Budapest, VI., Ó-utca 10.)

Tévedésből tolvajnak néztek egy jómódú gyógyszerész. Még 1924 márciusában történt, hogy Goldschmidt Arnold 53 éves jómódú gyógyszerész a Nagymező-utcában haladt, amikor kiáltást hallott: — Tolvaj, fogják meg! — A gyógyszerész hátranézett s ebben a pillanatban egy rohanó ember elébe dobott egy retikült. Pár pillanattal később odaért a károsult is, aki retiküljét Goldschmidt lábainál látva, őt hitte tolvajnak. Az idős ember hiába védekezett, a törvényszék hatónapi fogházra ítélte. A tábla tárgyaláson azonban maga a főügyész kérte a felmentését, mert szerinte semmi lélektani alapja sincs annak, hogy lopást kövessen el egy 53 esztendő jómódú uriember, akinek a zsebében ugyanakkor, amikor a lopással megválták, többmillió korona volt. A Tábla fel is mentette a gyógyszerészt.

Kisgazda olvasóink köréből a Lysoform páratlan fertőtlenítő hatására vonatkozólag a következő tanulságos levelet kaptuk. „A Vasárnap tekintetes kiadóhivatalának Budapest. Felhívásukra értesítem, hogy a kísérletezésre kiadott lysoformot eredményesen használtam az istálló, sertésöl és tyúkölben. A baromfikolera, mely minden évben áldozatot követelt, most elmaradt. Száj- és körömfájás nem fordult elő, sertéseim szintén egészségesek, dacára, hogy a faluban sok sertés hullott el orbáncban. Fertőtlenítő hatása gazdaságomban megelégedésemre nagy eredményeket mutatott fel, miért is minden gazdának figyelmébe ajánlhatom. Budakeszi, 1927 november hó 3. Tisztelettel Geiselhardt János.”

Amikor a tolvaj panaszkodik. Téger József szombathelyi kocsis összevezetett munkaadójával, Bálint József fuvarossal és követelte, hogy adja ki a holmiját. Bálint megtagadta a kérését, mire a kocsis a rendőrséghez fordult segítségért. A rendőrség emberei hét öltözet vadonatúj ruhát vettek át Bálinttól. A rendőröknek gyanús lett a kocsis nagy ruhátára, kérdőre fogták és ekkor bevallotta, hogy körülbelül harminc öltözet férfiruhát lopott el a kocsiokról, amikor vásárra menet a ruhakereskedők segédei leszálltak a kocsmák előtt egy-egy pohár borra. A lopott ruhákat eladta. A kocsisat letartóztatták.

Tüdőbetegek!

Ezren már gyógyultak!

Kérjétek azonnal a könyvet

Új tápmódszeremről,

mely már sokat megmentett. Ez a módszer minden megszokott életmód mellett alkalmazható s segíti a betegség gyorsabb lekiűrését. Éjjeli izzadság és köhögés eltűnnek, a testsúly gyarapodik és fokozatos elmeszesedés a bajt megállapodásra juttatja.

Az orvosi tudomány

komoly férfiai

igazolják gyógyszeres tudományukat és szívesen járulnak hozzá alkalmaztatásához. Mentől előbb kezdjétek a tápmódszeremet — annál jobb.

Teljesen díjtalanul

kapja meg könyvem, melyből tudomásra méltó tapasztalat. Mint hogy kiadom egészben csak

10.000 darabot ingyen

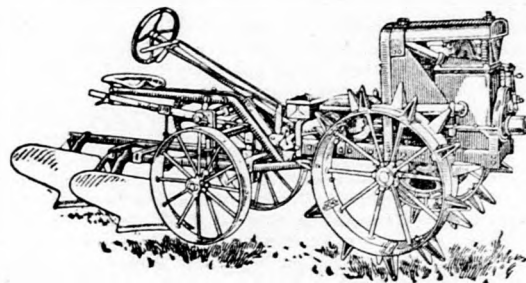
küld szét, írjon azonnal, hogy Ön is a szerencsés részesülőköz tartozzék. Cím:

GEORG FULGNER

Berlin Neukölln, Ringbahnstrasse 24/302

Kisgazda nem cserél nagy urral ha földjét szántja „Centaur”-ral

A CENTAUR TRAKTOR

Üzemköltsége: csekély. Teljesítménye: nagy.

Ára: alacsony.

Élettartama: legmagasabb.

Egymaga: Szánt,

Vet,

Boronál,

Csépel,

Arat,

Vontat,

Vizet húz stb.

10 lóerős, 76 cm. széles, 560 kg. súlyú

Bemutatja és felvilágosítással szolgál:

Ára 3600 Pengő

A Talajművelő Részvénytársaság, Budapest, V., Alkotmány-utca 25. szám.

Karácsonyi legenda.

A szegény pásztor ember ott őrizte juhait Betlehem határában... Esténként álmodozva nézte a csillagokat s úgy aludt el, hogy a lelkében még megőrizte a millió égi fény részkező villódzását. Egy éjszaka különös, mindenneknél fényesebb csillag jelent meg a magasban s a szegény pásztor, amíg elcsodálkozott a szokatlan ragyogáson, öntudatlanul megsimogatott egy szelíd kis báránykát, amely fázott a hűvös éjben. Nem félt a szegény pásztor a hirtelen kigyúlt csillag miatt, nem érzett ijedelmet, ellenkezőleg, a szívét ismeretlen boldogság töltötte meg, hogy ujjongani szeretett volna. S mántha rejtelmes szöveget hirtelen, felkelt és báránykáival megindult a fényes csillag után. Ment, ment, mendegélt, a csillag vezette, fényes világított, lángja ösztökélt... A falucska határában azután megállt a fényesség szép csillag s a szegény pásztor egy dűledező házacskát látott maga előtt. Elbandukolt az ajtajáig, ott pedig hirtelen térdre rogyott nagy ámulatában. Mert a dűledező házcaeska belsejében pompázatos öltözékű királyokat látott, meg komoly, nagytekintélyű napkeleti bölcséket... És a királyok is, a bölcsék is ott térdeltek egy kicsiny bölcső előtt, amelyben egy fényességű kisdéd feküdt. A bölcső körül ott heverték a pompázatos öltözékű királyok és napkeleti bölcsék ajándéka: tömegtelen gyémánt, arany és ezüst, drága mirrha és tömjén, — a szegény pásztor sohasem hitte volna, hogy ennyi kincs van a világon. Ám mégsem a kincsekben révült el a szeme, hanem a fényességű kisdéd, aki-ből olyan vakító fény sugárzott elő, hogy e fényben elcsápatnak a gyémántkövek és megszükkültek az arany és ezüst ékszerek. A szegény pásztor szíve dalolni kezdett, ujjongani szeretett volna, de nem nyílt meg az ajka... Végül is sírva fakadt a boldogságtól és magához ölelte az egyik báránykát, a legkisebbet, a legdidergőbbet. És akkor a bölcsőben nyugovó fényességű kisdéd bevalótta, hogy téli szálláshoz a pásztor felé és rámosolygott... Ebben a pillanatban valahol énekelni kezdtek az angyalok...

Talán a technika egyik terén se olyan rohamos a haladás, mint a gyógyszeriparban. Minden év ulabb készítményeket vet felszínre. Annál érdekesebb, hogy a reuma, köszvény, csusz elleni bedörzsölőszerek között ma is, mint negyven év előtt, a Krieger-féle Reparatör a legbeváltabb és legerjedtebb. A Krieger-féle Reparatör ára 1 P 60 fill., minden patikában kapható, de csak eredeti csomagolásban, az ismert védjegyvel. Főraktár: Krieger gyógyszerház, Budapest, VIII., Kálvin-tér (Baross-utca sarok).

Hogyan jutott téli szálláshoz egy szegény flótás. Konez István magánisztrvelelő több ízben volt már büntetve kisebb büncselekményekért s éppen ezért nem kapott állást. Koldulásból tengette életét s a budapesti lizeiben aludt. Az ősszel egy éjszaka nagyon megfázott s ezért elhatározta, hogy a Markó-utcai fogházban keres magának szállást. Tervét oly módon hajította végre, hogy bement egy Aréna-úti vendéglőbe, ott dús vacsorát rendelt. elhúzatott egy sereg nótát a cigánytal s megívott egy pár ilveg finom bort. Azután kijelentette a pincérnek, hogy nincs egy fillérje sem. Így azután a bíróság elé is került, ahol őszintén bevallotta, hogy téli szálláshoz akart jutni. A bíróság hozzá is segítette: hat hónapi fogházra ítélte.

Hétköznap nyolc, vasárnap tizenhat oldal terjedelemben jelenik meg a „BUDAPESTI UJSÁG.“ Hétköznap 6, vasárnap 12 fillér.

Permetezőgépek borsajtók

borszivattyúk, bortömlők, valamint az összes szőlő- és pincegazdasági gépek legjutányosabban kaphatók

Nagy Ignác
Budapest, VII.,
Károly-körút 9.
Telefon: J. 115-15.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Kaphatok-e kedvezményes vasúti jegyet az Alföld egyes gazdaságainak megtekintése végett? (Sz. A. Eztergom.) — **Felelet.** Nem. Csak testületek kaphatnak.

Kérdés. 1. Mit jelent ez a szó: kontinens. 2. Lehet-e adóhátralék címén 12 százalékos kamatot számítani? 3. Igaz volt-e a Rinaldó Rinaldini történet? (Sz. J. Gy. Tótfalu.) — **Felelet.** 1. Kontinens szó földrészt jelent. 2. Lehet, ha már több, mint hat hónapja tartozik. 3. Nem.

Kérdés. Hol lakik Rothermere lord? (Ifj. R. I. Debréte.) — **Felelet.** Londonban. Címe: London, „Daily Mail“.

Kérdés. Lehet-e a realgimnázium negyedik osztályának elvégzése után kereskedelmi iskolába menni? (N. F. Kiskünyfő-egyháza.) — **Felelet.** Lehet, sőt csakis a negyedik osztály elvégzése után veszik fel a tanulókat kereskedelmi iskolába.

Kérdés. Kapható-e „A fejedelem titka“ című regény? (Ifj. T. A. Belvárd.) — **Felelet.** Nem kapható.

Kérdés. 1. Mivel tisztíthatom a fogamat? 2. Mit használjak szájszagtalanítás végett? 3. Jó-e a Kölni-víz? (D. M. Egyek.) — **Felelet.** 1. Fogakat a legjobb iszapolt kréppal tisztítani. Ha esetleg sárga fogok rakódtak le a fogakra, akkor egy-két csepp citromot cseppentsen a fogkefére és úgy dörzsölje le a fogát. 2. Szájvíznek legalkalmasabb az otthon készített menthosa szájvíz. Vegyen tiszta borszeszt és ebben oldjon fel pár csepp menthát. Az így kapott szájvízből keveset kell az öblögető vízbe cseppenteni. A Kölni-víz szájfertőtlenítésére nem felel meg.

Kérdés. Van-e felvétel a rendőrséghez? (R. P. Sándorháza.) — **Felelet.** Felvétel végett forduljon a m. kir. Államrendőrség Főparancsnokságához (Budapest, VIII., Mosonyi-utca. Laktanya.)

Kérdés. 1928 január 14-én töltöttem be a 24-ik életévetem. Köteles vagyok-e az év folyamán leventéskedni? (H. P. Mezőhegyes.) — **Felelet.** 1928 december 31-ig köteles.

Kérdés. Hol kapok kertészeti szaklapot? (P. A. Dévanyáya.) — **Felelet.** A m. kir. földmívelésügyi minisztérium növényvédelmi osztályának (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 8. sz.) kiadásában jelenik meg a „Növényvédelem“ és ennek melléklete a „Kertészlet.“

Kérdés. 1922-ben elveszett a rokkant- és nyugdíjigazolványom. A csekkszelvényem azonban megvan. Megkaphatom-e valahogyan e révén a nyugdíjamat? 2. Hol lehet az elveszett tárgyat hivatalosan keresettni? (P. M. Szend.) — **Felelet.** 1. Forduljon a járási népgondozó kirendeltséghez, ha itt eredményre nem vezetne, egyenesen a m. kir. népjóléti minisztérium hadirokkant ügyosztályához. 2. Ha az elveszett tárgy értékes, úgy jelentse be az illetékes rendőrhatalósághoz, szolgabíróhoz, csendőrséghez.

Kérdés. 1. Hol kaphatok traktorról szóló könyvet. 2. Hol lehet csillagfűrtmagot venni? 3. Egy lámpásos rádiókészülék körülből mennyibe kerül? (Gazdakör, Katymár.) — **Felelet.** 1. Kiadóhivatalunkban. A könyv címe: K. Herliczka E.: „Modern traktorok és egyéb szántógép újdonságok“. Ára 6 pengő 10 fillér, a pénz elözetes beküldése ellenében. 2. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. 3. Egy lámpás rádiókészülék hallgatóval és antennával 45-60 pengő közt váltakozik.

Kérdés. Szívógázmotorhoz van-e kezelési könyv? (B. J. Homrogd.) — **Felelet.** Van. Kapható a kiadóhivatalunkban, a pénz beküldése ellenében, ára 2 pengő 89 fillér. Címe: Beretvás A.: „Szívógázmotorok szerkezete és kezelése“.

Kérdés. 1. Köszvényünkben fűrészek zenekart szerveztünk. A zenekar tagjai leventék. A hangszerek árát meg szeretnénk kapni az Országos Testnevelési Tanácstól. Hová forduljunk? 2. Lehet-e a kiadóhivatalunkban kottát kapni? 3. Tízoltó egyesület szeretnénk szervezni. Hová forduljunk útbiztosításért? 4. A fűrészenek ünnepélyeken és magánházaknál pénzért is óhajt szerepelni. Kell-e ehhez mezenegedély? 5. Egyesületünk bort vásárol és ezt keméri közös mulatságokon. Kell-e ezért fogyasztási adót fizetnünk? (B. J. Lendvaiutalu.) — **Felelet.** 1. Forduljanak az Országos Testnevelési Tanácshoz (Budapest, V., Hold-utca 16. sz.) 2. Kapható. Kiadóhivatalunk, kifizásáigkra, bárminő kottát beszeres. 3. Forduljon ugyancsak az O. T. T.-hez 4. Ha a fűrészenek iparszerűen foglalkozik a zenével és mulatságokon játszik, úgy engedély kiadása végett forduljanak a járási főlzolgbíróhoz. 5. Minden kimérésre kerülő bor után kell fogyasztási adót fizetni a községi előjáróságnál.

Kérdés. Földműves vagyok, most töltöttem be 25-ik életéveimet, koromkorom szeretnék lenni. Hogyan kell megszereznem az engedélyt? (K. P. Ostffyasszonyfa.) — **Felelet.** Az italmelési engedélyt az illetékes pénzügyigazgatóságnál kell kérni.

Kérdés. Hogyan kell mézbort készíteni? — **Felelet.** A mézbor készítéséhez 25 kg. mézhez 75 kg. vizet adnak és még némi foszforosavas sót (káll-, magnézium- vagy ammoniumfoszfátot), mlkor is annyi idő alatt megerjed, mint a szőlőmust. Ha saját fogyasztásra készíti, akkor nem adóköteles, de, ha eladásra, akkor igen.

Kérdés. 1909-ben és 1916-ban váltóra kölcsönöztem különböző összegeket, követelhetem-e valorizálva? 2. Erdőt vásároltunk 20 évvel ezelőt négyen testvérek. Az akkori határok benöttek új fákkal és most a testvérek új határokat akarnak megállapítani. Az új határ sérti a jogomat. Köteles vagyok-e ezt elfogadni? (Régi előfizető.) — **Felelet.** 1. A bíróság a kölcsönöket nem valorizálja, csak az eredeti tőke és annak kamatai követelhetők. 2. Ha ön az eredeti határokat szakértők által igazolni tudja, úgy nem kell tartania attól, hogy az erdő részéből valamit is el tudnának venni.

Kérdés. Katonai iskolába a felvételt milyen feltételekkel történik? 2. Törvénytelen gyermek milyen feltétellel viselheti természetes apja nevét, annak halála után? (X. Y. előfizető.) — **Felelet.** A jutasi m. kir. honvédelmisztizképző iskolába a IV. polgári elvégzése után veszik fel a növendékeket. A felvételt kelleiket megküldi az iskola igazgatója: Jutas (Veszprém vm. 2. A törvénytelen gyermek apja nevét, sem halála előtt, sem halála után nem viselheti.

Kérdés. Egy asszony ellen pert indítottam szolgálati bérem megtérítése iránt, de a pert a járásbírószágon elvesztettem. Ügyvédem az ítéletet megfeleltette, de mindeztől tárgyalást nem tűztek ki és így a pert nem lehet befejezni, mivel a járásbíró az ítéletet nem készítette el. (Egy árva leány. Nagykálló.) — **Felelet.** Teljesen lehetetlen az, hogy egy ítéletet egy évig ne foglaljanak írásba. Mi inkább azt hisszük, hogy ügyvédje az elsőfokú ítéletet nem feleltette meg és így az íjzerős lett.

Kérdés. 48 éve a telekkönyvi betéttel ellentétes módon használtattam egy bizonyos terület, most az elbirtokolt részt újból vissza akarják venni. Jogos-e ez? 2. 1923 évi áprilisban mennyi volt az aranykorona? (6337. számú előfizető.) — **Felelet.** Az elbirtoklás ideje 32 év és minthogy ez letelt, ennél fogva többé a terület a rézi tulajdonos által sem nem használható, sem nem követelhető. 2. 1923. évi áprilisban az aranykorona értéke 855 papirkorona 83 fillér volt.

Kérdés. Három holdat szeretnék gyümölcsfákkal beültetni. A talaj könnyű, szdraz agyag. Milyen fajta, bőven termő alma és körte volna alkalmas erre a célra? (B. H. J. Porro, Somogy megye.) — **Felelet.** Somogy megyében ajánlatos termelni, almából: Batul, Entz rozmarin, Jonathán, Baumann renet, Téli arany parmen, Kasseli nagy renet, Loan parmen. Asztrakáni piro, Lángos hbarnok fajtákat; körtéből: Avranchesi Jó Lujza, Diel vajkörte, Jozefina, Hardy vajkörte, Vilmos körte, Jullusi esperes fajtákat.

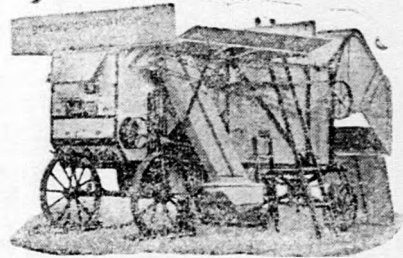
SZERKESZTŐI ÜZENETEK

V. L., Magyaralmás. Tréfából válogatunk. — Ifj. D. J., Jászadány. Rejtvényeiből közlünk. — Cz. D., Újkécske. Rejtvényel és tréfái között több jó van. Szükségtelen teljes nagyságban rajzolni és ceruzával is lehet. Szívesebben vesszük azonban, ha nem kép, hanem másfajta rejtvényt küld. — F. B. J., Rinyakovási. Válogatunk belőlük. — T. A., Gyula. Több jó akad köztük. — F. J., Bános. Fogadja hálás köszönetünket azért, hogy új előfizetőket gyűjtött. Rejtvényeiből közlünk. — F. J., Jászárokszállás. Beküldheti egyszerre két számból a megfejtést. — A. I., Csesztreg. Rejtvényeiből közlünk. Tréfája jó. — F. P., Putnok. Közöljük. — B. F., Jászárokszállás. Ha jók, akkor közöljük őket. Karácsonyi rejtvényével — sajnos — elkésett. — K. S., Jászárokszállás. A tréfa jó. — Zs. S., Somogyváros. Rejtvényeiből válogatunk. — Sz. J., Pereked. Rejtvényeiből közlünk. — V. V., Kisbicsérd. Tréfája, rejtvénye jó. — Ifj. R. I., Zalaöljök. Válogatunk belőlük. — B. J., Pusztahencse. A jutalomkönyvet elküldöttük. Rejtvényel jók. — Ifj. B. T., Csanádpalota. Több jó van köztük. — F. L., Regöly. Rejtvénye jó. — F. J., Jászárokszállás. Tréfája kedves. Közölni fogjuk. — H. L., Sümeg. Közölni fogjuk. — Vártuk már a munkáját. — B. K. L. B., Derecske. Nagyon köszönjük az újszerepekre szóló jókívánságait, hasonlókkal viszonzunk. Rejtvényeiből és tréfáiból válogatunk. — G. L., Biharrugra. Az első jó. — S. M., Miklós. Ez időszerint nem folyik tréfa pályázatunk, tréfáiból tehát a „Tréfák” című rovatunkban közlünk. — Cs. G., Óhíd. Fogadja hálás köszönetünket támogatásért. Kérjük, folytassa munká-

ját lapunk terjesztése érdekében. A küldött címekre megindítottuk a mutatószámokat. Ajánlata fölött gondolkozunk. — S. V., Földes. Örömmel üdvözöljük ismét rejtvénykészítőink sorában. Közölünk belőlük. — K. J., Sály. Tessék visszaküldeni a könyvet, küldünk más helyette. Köszönjük szíves fáradozását lapunk terjesztése érdekében. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a szívós akarat megtermi gyümölcsét. Rejtvényeiből válogatunk. Jókívánságait hálásan köszönjük és hasonlókkal viszonzunk. — F. J., Mezőkövesd. Örömmel üdvözöljük ismét előfizetőink sorában. Tréfáiból közlünk. — J. J., Miklós. Rejtvényeiből és tréfáiból válogatunk. Köszöntjük előfizetőink táborában. — K. F. A., Kazár. Fogadja leghálásabb köszönetünket támogatásért és azért a munkájáért, hogy szaporította táborunkat. Kérdéseire a „Tanácsadó” felel. — W. K., Kisvaszar. Tévedés fog fenn; intézkedtünk, hogy ön is megkapja a „Halálkigyó”-t. — Csersfalomb. Verse megható, kár azonban, hogy szívűből jövő gondolatait még nem tudja művészi formában kifejezni. — I. J., Bördöce. Versét nem közölhetjük. — N. J., Pálmonostor. Verse már idejét múltá s ezért nem közölhetjük.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Rt.

Budapest, VI., Váci-ut 19. szám
Ujszerkeztű cséplőgépei

legjobbak

- mert acélkeretekesek
- mert eredeti svéd kettősorú önbeálló golyós csapágyakkal bírnak
- mert tisztítófelületeik rendkívül nagyra méretezettek
- mert legtokéletebb cséplési eredményt szolgáltatják
- mert könnyű súlyuknál fogva bármely traktorhoz alkalmazhatók.

FORDSON TRAKTOR

a gazda univerzális erőgépe
csépel

szánt

vontat

olcsó, könnyen kezelhető,
keveset fogyaszt.

Előnyös feltételek mellett szállítja:

Autorizált FORD képviselő
Automobil és Traktor
Kereskedelmi Rt.

Budapest, VIII. ker., Rákóczi-ut 19. szám.

A GONOSZTEVŐHELYETTES

KIS REGÉNY * ANGOLBÓL FORDÍTOTTA: VÉCSEY LEÓ.

(1. közlemény.)

— Mi történt itt, — érdeklődött az orvostól, — hogy ennyire megnéznek?

— Hogy mi történt? — kérdezte a doktor hirtelen dühre gerjedve. — Semmi! Semmi olyasmi, ami egy pilanatra is izgathatja magát. Semmi egyéb, minthogy tizenöt évvel ezelőtt a falu egyik legtekintélyesebb családjá összeomlott a rossz útra tévedt fiú miatt és egy hirtelen özvegyiségbe jutott köztiszteletben álló uriaszony kezdett haldokolni a szegyénytől, mert a fiáról kitudódott, hogy tolvaj, gazember. És a fiú feléje sem nézett. Nem, mégcsak nem is írt; ha csak nem azért, hogy pénzt zsaroljon ki tőle, amire neki is szüksége volt, hogy nyomorultan eltenesse életét. És amikor már nem tudott többet kicsikarni, akkor aztán végleg be is szüntette a levelezést...

John Andrews agyában csak most kezdett derengeni, hogy itt valami szörnyű félreértésről van szó. Hirtelen nagyon elszégyelte magát, mert, ahogy az öreg úr arcába pillantott, nyomban látta, hogy a dolog komoly, halálosan és véresen komoly. A doktor egyáltalán nincsen tréfás kedvében. Gyorsan szólni akart, elmagyarázni mindent, útját szegni a további félreértéseknek, — de már késő volt.

V. FEJEZET.

Az elvállalt szerep.

A kocsis erős rándulással megtorpant egy egyszerű, de barátságos külsejű házikó előtt. A doktor fürgén kikugrott és John, kénytelen-kelletlen, szegyenkező arccal követte. Így érték el a gyepes kertecskén át a ház ajtaját. Abban a percben, ahogy a doktor a kilincs felé nyúlt, az ajtó felpattant és a homályos háttérből fehérruhás leány karcsú alakja rajzolódott elő.

A fiatal leány arca sápadt volt és szemei kerekre tágultak a rémülettől:

— Gyorsan, gyorsan, doktor úr, — kiáltotta, mielőtt egyetlen pillantást vetett volna a fiatalemberre. — Az édesanyám újból elvesztette az eszméletét... Segítsen!

Fuld doktor sietve beugrott az előszobába és már el is tűnt az egyik ajtó mögött. John Andrews szemben állt a leánnyal, aki könnyein át leírhatatlanul gyengéd pillantást vetett rá. A következő pillanatban — mielőtt John felocsúdott volna meglepetéséből — már két gömbölyű kar kulesolta át a nyakát és forró csókok borították el a fiatalember arcát és ajkát.

— Johnny, Johnny, — suttogta a perzselő hang, — hát eljöttél mégis... Végre, végre... Milyen szép tőled! Ó, ne szólj semmit, ne szólj drágám, csak siess be anyánkhoz... Siess!

S már tuszkolta is befelé a szobába. Andrews nem vesztegethette tovább az idejét. Lesz még idő a kimagyarázkodásra, — gondolta, — most a haldokló nyugalma érdekében végig kell játszania a szerepet... Ahogy az ajtó felnyílt, nagy, kopár, orvosságillatú szoba képe tárult eléje. Az ablak mellett Fuld doktor hajóit az ágy fölé. Apró üvegsét tartott a kezében s másik karjával kicsike, gyerektestű összeaszott öregasszony élettelen alakját támogatta fel a párnákról.

— Megjött a fia, Andrews asszony, — hallatszott a doktor kétségbeesett hangja. — Hallja-e, itt a fia, a John, megjött magához... John van itt!

John Andrews szívét a pilanatban különös, soha nem érzett melegség markolta át. A következő pillanatban habozás nélkül előlépett és térdreesett az ágy mellett. Az öregasszony viaszos arcába hirtelen élet költözött, meg-

mozdult és tapogatózó, sovány karjai megkeresték a fiatalember fejét. Ellenállhatatlan erővel rántotta magához a két sárga csontkar a férfi fejét, mialatt szívétépően, zokogva hörögte a halk, nyöszörgő hang:

— Fiam! Ó, én kicsi, jó fiam... kicsi fiam!

John szemei előtt összefolyt minden és gyermekkorra óta nem érzett, furcsa, tüzes nedvesség buggyant ki a szempillái alól. Maga sem értette miért, de olyan csukló, mélyről fakadt zokogásban tört ki ott a haldokló ágya mellett, hogy Fuld doktor ijedten kapta fel a fejét...

A következő óra olyan volt John Andrews számára, mint valami nyomasztó, víziós álom. A későbbi napokban hiába igyekezett visszaidézni gondolataiba a részleteket, homálylón és ködösen csak annyira emlékezett, hogy a meggyötört, vak arcon megdicsőült öröm ragyogott fel és a mohó kapaszkodó karok egy pillanatra sem akarták elengedni őt. És visszaemlékezett a doktor elámulat arcára s a leány térdeplő alakjára az ágy túlsó oldalán.

Később, amikor minden elmúlt, eszébe jutott az is, hogy ő mindenféle fogadalmat tett, ott a haldokló ágya mellett. Megígérte, hogy Ruth soha nem fog hiányt szenvedni, gondoskodni fog róla. Felrémett előtte a doktor kételkedő arckifejezése, amint az ágy lábánál állva letekinített rá és ugyanekkor Ruth bánatos és rajongó tekintete vele szemben. De leginkább annak a boldog ragyogásnak a fénye süttött a lelkébe, amely egyre tündöklőbb lett az anya vak arcán, amint a helyettes-fia hazudott, ígért és fogadkozott.

Aztán bekövetkezett a vég, éppen akkor, amikor az áldó, átszellemülten ragyogó boldogság a legtisztábban áradt el a fonnyadt és megviselt öreg arcon. Ruth sikoltva furta fejét a párnák közé, válla rángatózott a görcsös sirástól, amint megtudta, hogy édesanyja lelke elköltözött. Ekkor végre Andrews is magához tért kábultságából, csendesesen felemelkedett és lábujjhegyen, görnyedten, lassan hátrálva elhagyta a szobát. Mint aki valami királyi fenség — a szent, tiszta Fájdalom — előtt hajtja meg derekát.

Alig ért a fiatalember az előszobába, Fuld doktor is követte őt:

— Ügyhiszem, igazságtalan voltam magával szemben, — mormogta az orvos, a fiatalember vállára téve a kezét. — Talán mindnyájan azok voltunk. Ha úgy történt, nagyon sajnálom!... És most... nem akarom megzavarni a fájdalmát, de mégis meg kell említenem ezt a fontos dolgot. Nincsen ebben a házban öt dollár sem és semmi mód sincsen arra, hogy szerezzünk. Én magam segítenék, ha módomban állna. De magam is meg vagyok szorulva, mint rendszeren. És így...

Andrews elhallgattatta az orvost azzal, hogy kivette zsebéből a csekkönyvét és töltőtollát. Sietve, a térdére téve a lapot, kitöltött egy, az orvos nevére szóló csekket, de az összeg helyét üresen hagyta.

— Fizessen ki mindent, — mondotta egyszerűen. — A saját orvosi honoráriumát, a kereskedőket, a temetési költséget és minden adósságot. Ha a helyi bankár kételkedik a csekem megbízhatóságában, úgy csak telefonáljon a bankomba. És... ha lehet, tudakolja meg, hogy a... a testvéremnek pillanatnyilag mennyi pénzre van szüksége... ezt is számítsa hozzá a csekk összegéhez. És... és köszönöm magának az... az anyám nevében... mindazt, amit értünk tenn.

A doktor elbámulva és habozva átvette a csekket és besietett a szobába. John Andrews egyedül maradt a kis ház előcsarnokában, vadul száguldó, izzó gondolataival.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Bika bucsu

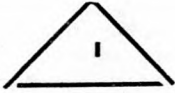
(Beküldte Benkő Pati Gábor Zalavárról.)

2. Szórejtvény.

Zin

(Beküldte Payper Lajos Budapestről.)

3. Betű-, kép- és szórejtvény.

B Ü

CS

AA (á = a)

(Beküldte Szabó Elek Vitkáról.)

4. Szórejtvény.

do do do do ut

(Beküldte Saja Vilmos Földesről.)

5. Szórejtvény.

5 métermázsza

I

(Beküldte Mentés István Lentiszombathelyről.)

6. Szórejtvény.

„M” A

(Beküldte Lipták Ferenc Edelényből.)

7. Szórejtvény.

0 vár

(Beküldte Bodó Jászberényből.)

8. Névrejtvény.

Gránit

oxigén ér

(Beküldte Bartos József Pusztahenesről.)

9. Szórejtvény.

édes lés s

(Beküldte Mucza Zoltán Ujszászról.)

10. Szó- és betűrejtvény.

S R koptat
(ü = ö)

(Beküldte ifj. Tóth István Alsóvadászról.)

11. Pontrejtvény.

. i . d . n . t . j . d . l . g . o . b . t . h . n

(Beküldte Hanzséros Béla és Imre Fertőszéplakról.)

12. Pótlórejtvény.

— ál — örenc
— ttokár — ladár
— oma — udít
— ntal — lga

— ändor

(Beküldte Kiss Péter Nagyszokolypól.)

13. Betű- és szórejtvény.

L ö pénzt ad ki **ö ö**
ö ö

(Beküldte Lukács József Felsőszakonyból.)

14. Pontrejtvény.

. e . e . e . z . m . j . z . k . j .

(Beküldte Buzás Sándor Ártándról.)

15. Szórejtvény.

„Bizony Isten . . .” a lányom férje

(Beküldte Bodorkos Domonkos Nagygencsről.)

16. Szórejtvény.

A Szellem harsa **a a a t** **l**
a a a t **a**

(Beküldte Paukovits Emilia Jákról.)

17. Pótlórejtvény.

— omb — erem — ap
— ldal — gér — l
— alom — ák — ész
— él — per — tel
— rr — unka — él
— ap — pa — fféle
— ü
— lés

(Beküldte Engárt Mariska Fegyvernekről.)

18. Szórejtvény.

n o n o n o n o n o n o

(Beküldte Császár Győző Nagykamarásról.)

19. Névrejtvény.

Samu, Márton, Hugó, Cecília, Ottó, Ákos

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva egy történelmi nevezetességű hely nevét kapjuk.

(Beküldte Pál István Magyarereggyről.)

20. Szórejtvény.

Sz nem későn | I liter bor az vekker m
Sz nem korán | I P 20 f

(Beküldte Kassai Pál Abaujszántórról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő évi 3-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 49-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betű- és szórejtvény: **Lelketlen**. 2. Szórejtvény: **Tejfel**. 3. Névrejtvény: **Brassó**. 4. Betű- és szórejtvény: **Múlhatatlan szerelem**. 5. Betűrejtvény: **Ellenzék**. 6. Szórejtvény: **Tövis**. 7. Betű- és szórejtvény: **Soroksár**. 8. Pótlórejtvény: **Téged szerettek**. 9. Betű- és szórejtvény: **Különc**. 10. Betűrejtvény: **Béni**. 11. Pontrejtvény: **Páros élet a legszebb a világon**. 12. Pótlórejtvény: **Többet ésszel, mint erővel**. 13. Számrejtvény: **Kárpát ormán zokognak a fák**. 14. Pontrejtvény: **Aradi tizenhárom vitéz**.

Helyesen megfejtették: László Géza, Torma Alajos, Szép Bertalan, Pintér László, Csernák Sándor, Harka István, Szatmári Margit, Jó Imre, Bognár Ferenc, Rencsesovszki József, Mester Ferenc, ifj. Rencsesovszki István, Rencsesovszki Annuska, Mester József, Mester István, Farkas Pál, Pári Kálmán és Szabó Mariska, László József, Talpai Honka, Salacz János, Kollmann János, Parkas István, Csókakői Levente Egyesület, Berecz István, Gutman István, Nan Ferenc, Torgyik János, Vas József, Faj Bertalan József, ifj. Denkó János, Csóka Kázmér, Bodolai Bálint, Berta Ferenc, Török Imre, Medveczky Imre, ifj. Borics László, Vörös Vince, Tóka Mihály, Zsátek Sándor, Rudas Károly, Dénes Kálmán, Sajgó Ferenc, Faragó János, Kasza Sándor, Bobák Ferenc, Kis József, ifj. Schnitz Pál, ifj. Magyar Gyula, Tóth János, Szücs János, ifj. Tőzsér István, ifj. Pócsik Lajos, ifj. Tőzsér János, Pór Vince, Sinkó László, Ujj Ernő, Jenei Sándor, Varga Lajos, Studinger Erzsike, Csorba István, Bécsényi József, Lipták Ferenc, Nyaka Lajos, ifj. Pergelt József, Tanczos Franciska, Fülei román kat. ifjusági egyesület, Császár Győző, Császár Mária, Palocsay Jenő, Almásy Pál, Szekeres Imre, Szalay István, Buzás Sándor, Gulyás László, Kocsis István, Molnár Elek, Mazula Bözsike, Szarka Zsigmond, Merczi József, Hidoghéty Pál, Cséplő Lajos, Bognár Ernő, Fésűs Lajos, Hírka Mihály, B. Tóth Sándor, Simon Viktor, Csire József, Sivák Ferenc, Lukács József, ifj. Szakál J., Csizmazia Jenő, Csizmazia Mariska, Csizmazia Teruska, H. Horváth Mária, Csizmazia József, Csizmazia Honka, Kovács Ernő, Hanzséros Béla, Molnár István, Engárt Marcsóka, Molnár Lajos, Tass Katalin, ifj. Kálmán Ferenc és Antal István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Buzás Sándor (Ártánd)**, **Hanzséros Béla (Fertőszéplak)**, **Ujj Ernő (Nemeshetés)**, **ifj. Pócsik Lajos (Kondó)**, **Török Imre (Nagyecsed)**.

Az 50-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Vasúton.

- Ön mit mondana annak, aki például a kalapjára ülne?
 — Ostoba hülyének nevezném én...
 — Csak ezt akartam tudni. Ön tudniflik a kalapomon ül!
 (Beküldte ifj. Szakál J. Kercéről)

Oh, azok az asszonyok!

- Én szükségavü ember vagyok.
 — Értem. Én is — házas vagyok.

(Beküldte Pór Vince Patról)

Berei bátyánk esete.

Szomjas Berei bátyánk életében mindig borszerető ember volt és a poharat fenéig ürtette, még ha féltiteres volt is a pohár. Egy alkalommal, mint jó kálomista emberhez illő, az Úrvaországban részesült, de itt is megfélekedezett magáról és nagyot talált hörpinteni a serleghől. Az istentisztelet után a lelkész úr komoly szemrehányással a hangjában, kéri Berei bátyánkat:

- Micsoda illetlenség az Úrvaországánál a borból olyan nagyot lüni?
 — Hej, tiszteletes atyám, — felelte csöndesen az öreg impozitor — nagy ám itt a vétek is!

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról)

Körül igen, belül nem.

Deák Ferenczel történt meg ez az eset. Az egyik országgyűlési vita után egy fiatal képviselő elcsesérelte a kalapját az övével. Mikor később visszatda Deáknak, mentegetődzve monddta:

- Bocssásson meg urambátyám, de miután körülbelül egyforma fejünk van...
 — No, no, öcsém, — szólt közbe mosolyogva a „haza bölése” — körül egyforma lehet, de belül már — nem!

(Beküldte Bene Lajos Mattyról)

Vendéglőben.

- Mondja, kedves vendéglős úr, mennyi sört adnak el önök naponta?
 — Körülbelül két hektót.
 — Lássá, könnyen eladhatnának kétszer annyit is.
 — Hogyan?
 — Ha nem csak félig töltének meg a poharakat.

(Beküldte Kiss Lajos Biharerecskéről)

Megfelelt.

A b...i állomásfőnök igen jó kedélyű ember volt. Egy alkalommal berobog az állomásra a budapesti személyvonat és a kalauz jelenti, hogy nem megy tovább a vonattal, mert egy elsőosztályú utas lemarháta őt. A főnök felmegy a vonatra és a kalauz elvezeti az elegánsan öltözött, de igen dühös úrhoz.

- Kérem, uram, — szólítja meg udvariasan az állomásfőnök — igaz, hogy a kalauz ok nélkül lemarháta?
 — Igaz hát, — válaszolta az úr nagydühösen — sőt most már azt is mondom, hogy a vasút csupa marhákat tart.
 — Pardon, uram, — vág vissza magát feltalálva a főnök, — tudtommal a vasút marhákat csak szállít és nem tart.

(Beküldte Ábrahám Erzsé Tengődről)

A vadász és a hajtó.

Hajtó: Jaj nekem, báró úr! Már megint engem talált el!
 Báró: Borzasztó! Mikor nyúlra lövök, mindig magát találom. Már megpróbálom, hogy magára löjjek, hátha eltalálom a nyulat.

(Beküldte Lukács József Felsőszakonyból)

Orvosnál.

- Orvos: Étvágya van?
 Beteg: Hol van, hol nincs.
 Orvos: Hát például mikor nincs?
 Beteg: Hát mikor jó befűlőstököltem.

(Beküldte ifj. Borics László Jászberényből)

Akasztfahumor.

Bíró: Mondja, vádlott, maga nős?
 Vádlott: Miért? ... A bíró úr talán tud valami jó pártit a számomra?
 (Beküldte Szilágyi Gábor Biharerecskéről)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

December 25-én, vasárnap.

Nincsen vásár.

December 26-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Táplószéle.

December 27-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Enying, Romhány.

December 28-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Zalaegerszeg, Bajna. — Sertés- és kirakodóvásár: Mezőcsát.

December 29-én, csütörtökön.

Nincsen vásár.

December 30-án, pénteken.

Nincsen vásár.

December 31-én, szombaton.

Nincsen vásár.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak december hó 19-én.)

Gabonatözsde. Készárúpiac: Búza 77 kg.-os tiszavidéki 30.25—30.40, felsőtiszai 30.15—30.35, fehérmegyei, pestvidéki és bácskai 30.15—30.30, egyéb dunántúli 30.15—30.25, 78 kg.-os tiszavidéki 30.60—30.75, felsőtiszai 30.45—30.65, fehérmegyei 30.40—30.60, pestvidéki és bácskai 30.40—30.55, egyéb dunántúli 30.30—30.50, 79 kg.-os tiszavidéki 30.90—31.05, felsőtiszai 30.85—30.95, fehérmegyei 30.70—30.85, pestvidéki és bácskai 30.70—30.80, egyéb dunántúli 30.65—30.80, 80 kg.-os tiszavidéki 30.95—31.15, felsőtiszai 30.85—31.05, fehérmegyei 30.85—31, pestvidéki, bácskai és egyéb dunántúli 30.80—30.90, rozs 28.95—29.05, repce 48—50, köles 23—24, tengeri 25.75—26, takarmányárpa elsőrendű 2.75—27.25, másodrendű 26.50—26.75, sörárpa felsőmagyarországi 30.50—32.50, egyéb 29—30, zab elsőrendű 25.25—25.75, másodrendű 25—25.25, búzakorpa 19.75—20 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Búza márciusra 31.80, májusra 32.20, rozs márciusra 30.80, májusra 30.80, tengeri májusra 25.80, júniusra 26.50 pengő métermázsánként.

Vetőmagvak. Árak nyersárúért, 100 kilogrammonként Budapesten, minőség szerint: Baltacim 76—78, Viktória borsó 68—72, tavaszi búkköny 28.50—29.50, csillagfűrt 22—24, cukorkorok 26—28, fehére here 230—240, fehér köles 35—38, vörös köles 23—24, szürke 22—23, lóbab 30—32, lóhere minőség és arankatartalom szerint 165—210, lucerna minőség és arankatartalom szerint 195—230, mustár 45—50, nyúlzapátka 215—240, polánka 26—28 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Búzadara 54—60, duplanullás finom tészaliszt 48—50, kivételesen 1.20, másodrendű 0.88—1, harmadrendű 0.72—0.86, ökr magyar elsőrendű 1.08—1.12, másodrendű 0.86—1.04, harmadrendű 0.64—0.82, tarka elsőrendű 1.02—1.24, kivételesen 1.28, másodrendű 0.84—1, harmadrendű 0.52—0.80, tehén magyar másodrendű 0.82—0.96, harmadrendű 0.64—0.76, tarka elsőrendű 1—1.16, kivételesen 1.18, másodrendű 0.76—0.96, harmadrendű 0.52—0.72, bivaly 0.40—0.80, növedékmárha 0.48—0.90, kicsontoznivató 0.28—0.50, rúgott borjú 0.88 pengő kilogrammonként elsőúlyban.

Szűrőmarhavásár. Belföldi szopóborjú, elsőrendű 1.50—1.76, kivételesen 1.78, másodrendű 1.28—1.52 pengő kilogrammonként elsőúlyban.

Takarmányvásár. Árak: Elsőrendű 6 rétszéra 9.25—10.50, másodrendű 7—9, harmadrendű csomagolásra 4.50—6.50, muharszéra 10.50—12.50, lucernaszéna 11—14.25, elsőrendű alomszalma 4.50—5.50, másodrendű zsuppszalma 3.50—6 pengő métermázsánként, Budapestben.

Vágómarhavásár. Bika magyar másodrendű 0.70, tarka elsőrendű 1.02—1.16, kivételesen 1.20, másodrendű 0.88—1, harmadrendű 0.72—0.86, ökr magyar elsőrendű 1.08—1.12, másodrendű 0.86—1.04, harmadrendű 0.64—0.82, tarka elsőrendű 1.02—1.24, kivételesen 1.28, másodrendű 0.84—1, harmadrendű 0.52—0.80, tehén magyar másodrendű 0.82—0.96, harmadrendű 0.64—0.76, tarka elsőrendű 1—1.16, kivételesen 1.18, másodrendű 0.76—0.96, harmadrendű 0.52—0.72, bivaly 0.40—0.80, növedékmárha 0.48—0.90, kicsontoznivató 0.28—0.50, rúgott borjú 0.88 pengő kilogrammonként elsőúlyban.

Szűrőmarhavásár. Belföldi szopóborjú, elsőrendű 1.50—1.76, kivételesen 1.78, másodrendű 1.28—1.52 pengő kilogrammonként elsőúlyban.

Tűz-, jég-, élet-, betörés-, baleset- és szavalossági biztosítást legelőnyösebben kö: a

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Képviselet minden városban és községben.

Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

Tenyészállatok és jármosükrök. Elsőrendű belföldi fehér jármos-ükrök 0.96—1.04, tarka 0.94—0.96, friss fejstehén 1.20—1.45, másfél éves üsző 0.96—1.20, másfél éves tinó 0.96—1.08 pengő kilogrammonként élő súlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: hátascsikó 30—100, nehéz nyugati fajta igáskocsiló 300—600, könnyű nyugati fajta 300—480, számr 55—80, alárendelt minőségű lovak 25—290, vágólovak 25—119 pengő darabonként.

Gyapjú. Uradalmi gyapjú 3.20, szedett gyapjú 2.80 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr 1.84—2, borjúbőr 2.76—2.84, juhbőr 1.40—1.45 pengő kilogrammonként a budapesti vágóhídon.

Sertésvásár. Elsőrendű öreg zsírsertés 1.52—1.54, másodrendű 1.44—1.48, fiatal nehéz 1.56—1.58, kivételesen 1.60, közép 1.50—1.56, könnyű 1.32—1.48, szedett közép 1.42—1.46, angol urasági 1.54, angol szedett 1.44—1.43, süldő 1.46 pengő kilogrammonként élő súlyban. — **Vágóhídi zártdásár:** Szalonnás félsertés 1.92—1.96, szalonna nagyban 1.56—1.60, hús 2.08—2.24, zsír 1.86—1.90 pengő kilogrammonként.

Marhahús. A nyílt piacokon: Vesepecsenye egészben 240—340, tisztított vesepecsenye 400—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérspecsenye, gömbölyű felsál 200—300, fartó, lapocka, puhahátszín 180—300, csontos oldalas, tarja 160—260, szegy 160—240 fillér kilogrammonként. — **Borjűhús:** Comb egészben 340—440, felszeletelve 400—500, lapocka 300—400, gerinc, vesés 260—300, szegy 200—300, pörköltnek való 180—280 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Comb 160—260, gerinc, lapocka 140—220, pörköltnek való 100—180, — bárányhús: hátulja 300—320, eleje 260—280 fillér kilogrammonként. — **Sertésűhús.** A nyílt piacokon: Friss karaj 200—360, friss comb, tarja, lapocka 230—280, friss oldalas 220—260, kocsonyának való 120—200, friss máj, tüdő, szív 160—200, fűtött karaj 340—400, fűtött lapocka, tarja 300—400, fűtött oldalas 280—320, fűtött hely-

beli hátsó sonka 340—400, mellő 310—320, fűtött kötött sonka 380—400, fűtött vidéki hátsó sonka 300—400, mellő 280—300, olvasztani való szalonna 160—210, sózott kenyérszalonna 210—260, fűtött 220—270, paprikás 250—280, csemegezalonna 280—440, hárj 200—230, zsíros tepertő 200—260, sertészsír 200—230 fillér kilogrammonként.

Húsvásár. Marhahús elsőrendű egészben 1.88—2.12, hátulja 2.08—2.32, eleje 1.60—1.72, másodrendű egészben 1.60—1.72, hátulja 1.74—2, eleje 1.16—1.40, csontoznivaló 0.80—1.08, növendékmárha elsőrendű egészben 1.52—1.60, borjú 2.24—2.64, juh 1.20—1.44, zsiger 0.70—0.80, faggyú 0.50—0.90, csont 0.24—1, marhafej 1.50—3, orr és köröm 0.20—0.40, láb 4 darab 1.60—3.20, pacal egészben 0.60—1.20, kilogrammonként 0.10—0.20, marhából 3—6, borjűfodor egészben 1, kilogrammonként 0.25, juhból 0.60—0.80, marhavér 0.18 pengő.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—450, rántani való csirke 110—250, sütni való 200—350, hizott kappan 400—700, sovány 320—500, hizott ruca 600—720 fillér darabonként, hizott ruca kilogrammja 200—220, sovány ruca darabja 250—400, hizott lúd 1000—1500, kilogrammja 180—220, sovány lúd darabja 600—700, hizott pulyka 1000—1500, kilogrammja 200—210, sovány pulyka darabja 400—800, evőngytrák 250—300 fillér darabonként. — **Leölt állatok a nyílt piacokon:** Tyúk 230—280, jérce 230—290, rántani való csirke 260—300, sütni való 240—280, hizott ruca 200—240, sovány 180—200, hizott lúd 190—240, sovány lúd 170—180, hizott pulyka 180—240, sovány 170—180, lúdmáj 400—1200, lúdaprólek 115—200, lúdzsír 300—320, lúdhárj 240—300 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 18—21, főztojás 14—18, mesztojás 14—17 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nagy nyúl bőrben 500—700, süldő 300—500 fillér darabonként, kifejtett nyúl bőr nélkül kilogrammja 200, fácán darabja 350—500, fogoly 220—240 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Nagy harcsa 600, kicsiny 500, nagy csuka 260—300, kicsiny 220—260, nagy ponty 240—280, kicsiny

Nincs főbbé sertésűész

ha a sertések ivóvizébe és moslékjába hetenként legalább háromszor két evőkanál Lysoformot önt.

Nincs főbbé száj-és körömfájás

ha a szarvasmarhák száját és körmét hetenként legalább háromszor kétszázalékos Lysoform-oldattal cseletli, vagyis fél liter vízbe egy evőkanál Lysoformot kell önteni.

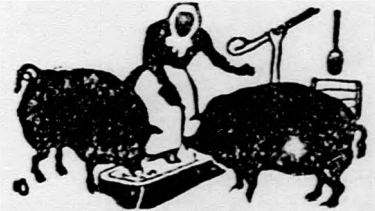
Nincs főbbé baromfikolera

ha a baromfiak ivóvizébe hetenként legalább háromszor egy pár csöpp Lysoformot önt.

Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban“ című, nagyon tanulságos füzetünket, melyet a „Vasárnap“ minden olvasójának díjmentesen megküld

Dr. Kelefi és Murányi
vegyészei gyár rí., Ujpest.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában,
Hangya-fiókban.

Lysoform

Lysoform

Lysoform

200—240, kárász 170—220, compó 190—200, márna 220, kevert apró hal 160—180 fillér kilogrammonként. — *Rák:* Nagy folyami rák 40—60, kicsiny 16—32 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 35—41, lefőzőtölt 14—16, tejszín 300—360, tejföl 172—200, centrifugált teavaj tömbben 500—560, 10 dkg-os csomagolásban 600—640, főzővaj 430—500, szedett vidéki vaj 380—450, tehéntúró 90—120, juhsajt 280—340, hazai ementáli sajt 480—560, hazai trappista 280—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 72—100, hántolt egész borsó 96—160, feles 80—140, fehér aprószemű bab 40—60, nagyszemű 48—90, színes 45—90, finom árpakása 80—96, durva 60—80, köleskása 52—68, tojásos tarhonya 120—160, fehérárú 104—110, csövestészta 128—160, tojásos levestészta 160—260, fehérárú 120—124 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 16—32, petrezselyem 16—36, zeller 28—40, kalarábé darabja 6—10, őszifajta kalarábé kilogrammja 20—30, hazai nagyfejű karfiol 70—100, kisfejű 40—70, metéltölgagyma esomója 8—12, póréhagyma kilogrammja 24—30, makói vörshagyma 32—36, közönséges 26—32, fokhagyma 40—70, savanyított fehérrépa 32—40, cékla 10—30, fejeskáposzta 6—16, savanyított káposzta 20—32, kelkáposzta 10—36, kelbimbó 80—120, vöröskáposzta 20—40, galambaláta 200—300, torma 60—200, rózsaburgonya 18—24, sárga 9—13, ella 15—16, fehér 8—12, Woltmann 9—14, kifli 30—40, tömör csiperkegomba 400—800, szárított gomba 800—1600, fetegeterek 20—30, ceetes ugorka 80—160, vizes 50—70, savanyított zöldséppaprika 80—140, főzínivaló tök 10—24, gyalult 40—60, sütőtök 12—24, főzött paradicsom literje 75—100, sóska kilogrammja 60—100, tisztított paraj 36—60, gyökeres 26—40 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemesfajta alma 90—180, közönséges válogatott 70—100, kevert 40—80, rétesbevaló 40—70, birsalma 60—130, közönséges válogatott körte 100—150, aszalt szilva 60—100, szilva 140—190, gyümölcsíz 180—320, csipke 100—120, hazai naspolya 80—120, télire eltett szőlő 160—300, papírhéjú dió 140—160, keményhéjú 100—140, dióbél 440—600, hazai apróogyoró 240—250, héjazott 300—400, héjazott mandula 500—800, fekete aprószőlő 400 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Köménymag 220—240, majoránna 500—700, borókafenyőmag 160—200, kék mák 130—160, közönséges 120—130, pergetett méz 240—270, házi szappan 140—160, közönséges háziszappan 94—128 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Régi csöves paprika füzéként 4—5, új 5—5.50, édesnemespaprika kilogrammja 3—3.32, fél-

édes 2.08—2.48, rózsapaprika 1.52—1.92, erős 0.80—1.12, kereskedelmi 0.40—0.60 pengő. — *Kalocsa:* Étesnemespaprika 2.88—3.12, rózsapaprika 1.44—1.84, erős 1.20—1.44, kereskedelmi 0.68—0.70, válogatott csövespaprika 1.44—1.52 pengő kilogrammonként.

Borárak. Csongvődön közepes kereslet 48 kínálat mellett eladott 63 hl. 11.6 fokos 82 fillérért és 90 hl. 12 fokos 95 fillérért. Egy egészen kis tétel direkttermő 70 fillérért kelt el. — *Bácsalmáson* elkelt 200 hl. 12 fokos 76 fillérért. — *Csongrádon* közepes kereslet, élénkülőkínálat mellett elkelt 180 hl. 11 fokos 62 fillérért, 60 hl. 12 fokos 65 fillérért és 75 hl. 13 fokos 70 fillérért. — *Ec-eden* közepes kereslet és szünetelő kínálat mellett elkelt 50 hl. 10—11 fokos bor 80 fillérért. — *Gyöngyösön* gyenge kereslet és élénkülőkínálat mellett elkelt 100 hl. 10.5 fokos 58 fillérért, 50 hl. 10.5 fokos Otelló 50 fillérért, 50 hl. 12 fokos fehér újbó 70 fillérért, 30 hl. 13.5 fokos 80 fillérért, 80 hl. 10.5 fokos novás bor 55 fillérért és legutóbb 200 hl. 11 fokos fehér újbó 62 fillérért. — *Szeksárdon* szünetelő kereslet, közepes kínálat mellett 4.5—5 filléres alapon vették a gyöngyösi borokat, míg a jobb minőség drágább áron cserél gazdát. — *Villányban* közepes kereslet és kínálat mellett eladott 150 hl. 12.5 fokos új vörös 1.05 pengőért, 40 hl. 13 fokos új vörös 1.20 pengőért és 59 hl. 12.5 fokos fehér 1 pengőért. — *Balatonfüreden* közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 50 hl. 1.25 pengőért, 70 hl. 1.35 pengőért és 40 hl. 1.80 pengőért.

Pálinka. Ötörköly 6, újtörköly 4.90—5, seprő 5.50, újszilva 5—5.40 borpárlat (újfőzései) 7.80—8.10 pengő forgalmi adó nélkül, a vidéki főzdeben, III. táblázat szerint.

Idegen pénznemek eladási és vételi ára 1927 december hó 19-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell fizetni a banknak akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* angol font 27.85 (28); dollár 5.68½ (5.70½); hollandi forint 2.30½ (2.31½); német márká 1.36½ (1.36¾); svájci frank 1.10 (1.10½) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* cseh korona 16.88 (16.96); szerb dinár 10.01 (10.07); francia frank 22.55 (22.70); lengyel zloty 63.90 (64.20); román lei 3.50 (3.55); olasz líra 31.05 (31.25); osztrák schilling 80.50 (80.85) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Hűszkoronás arany 23 (23.05), ezüst egykoronás 0.38 (0.42), ezüst régi forintos 1 (1.05), ezüst ötkoronás 2 (2.05) pengő darabonként.

SZERKESZTÉSÉRT ÉS KIADÁSÉRT FELEL: GOSZTONYI JENŐ.

SZERKESZTI: MAYER EMIL.

KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

A „Baromfitömő készülék”-kel egy perc alatt tömhet mi denféle te-grivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs föltázás derékfájás és kézkeszítés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az a megtérült. Kérjen árjegyzéket. Cim: **KUGLER SÁNDOR, MAKO.**

A világot 30 év óta **THE CHAMPION** uralkodó eredeti angol

Gyermek biciklik olcsón kaphatók. **Láng Jakab és Fia kerékpárnyereskedők, Budapest, József-körút 41.** Igényen küldi a 700 képes árjegyzékét.

Patkány-, egérintő

„RATINOL”

Biztos hatású irtószer, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja: **RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST VII., Murányi-utca 36. szám.**

Vegye meg a pártatlan ország tartalommal megjelölt BUDAPESTI UJSÁG politikai napilapot.

Minden laparútonál és „Hangya” szövetkezet boltban kapható.

Szakorvosi

-rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás. Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1 (Rokussal szemben)

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálókék, fűkaszálók

marokrakó és kévekető aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcseplőkészletek, szecsavágók, répvágók, daralók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legutányosabban.

Dr. Héray Andor

„Orsz. Földbirtokrendező Biróság” által engedélyezett **ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája.**

Budapest, IX., Rákos-u. 11., földsz. 1. Törvényszékieleg bejegyzett cég.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be!

★

Tartalékpenzre legelőnyösebben mint áru-tól-g v. központnál foitvőszámla- gyűmölcsöz-b-tétek a **HANGYA** let-tők!

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi- női- és gyermekcipők. box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és diszműarúosztályánál.